

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**İSTANBUL'A GÖÇ ETMİŞ KADINLARIN
SOSYALLEŞMESİNDE SPORUN ROLÜ
BEYLİKDÜZÜ ÖRNEĞİ**

AYTEN GÜNEŞ ÇELİK
YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI
SPOR YÖNETİM BİLİMLERİ

Dr.Öğr. Üyesi SERAP MUNGAN AY

2019-İSTANBUL

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**İSTANBUL'A GÖÇ ETMİŞ KADINLARIN
SOSYALLEŞMESİNDE SPORUN ROLÜ
BEYLİKDÜZÜ ÖRNEĞİ**

AYTEN GÜNEŞ ÇELİK
YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI
SPOR YÖNETİM BİLİMLERİ

Dr.Öğr. Üyesi SERAP MUNGAN AY

2019-İSTANBUL

TEZ ONAYI

Kurum : Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Programın seviyesi : Yüksek Lisans
Anabilim Dalı : Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Tez Sahibi : Ayten GÜNEŞ ÇELİK
Tez Başlığı : İstanbul'a Göç Etmış Kadınların Sosyalleşmesinde
Sporun Rolü -Beylikdüzü Örneği-
Sınav Yeri : Marmara Üniversitesi- Anadolu Hisarı Yerleşkesi
Sınav Tarihi : 27.06.2019

Tez tarafımızdan okunmuş, kapsam ve kalite yönünden Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman (Unvan, Adı, Soyadı)

Dr. Öğr. Üyesi Serap MUNGAN AY

Kurumu

Marmara Üniversitesi

İmza

Sınav Jüri Üyeleri (Unvan, Adı, Soyadı)

Doç. Dr. Mehmet YORULMAZLAR

Marmara Üniversitesi

Doç. Dr. Lale ORTA

İstanbul Okan Üniversitesi

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu'nun 31.06.2019 tarih ve 23 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Feyza ARICIOĞLU

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü 4

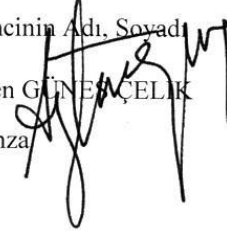
BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi tez çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğim, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

Öğrencinin Adı, Soyadı

Ayten GÜNEÇELİK

İmza

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam süresince benimle tüm içtenliği ile çalışan, her türlü bilgi ve desteğini sağlayarak çalışmamın düzenli bir şekilde ilerlemesi için zamanını ayıran sevgili hocam ve tez danışmanım Sayın Dr. Öğretim Üyesi Serap Mungan Ay'a,

Paylaştığı bilgi birikimi ve deneyimleriyle, Marmara Üniversitesindeki yüksek lisans eğitimim boyunca bana yardımcı olan değerli hocam Doç. Dr. Cengiz Karagözoğlu'na,

Değerli bilgilerinden istifade ettiğim, bu çalışmamın oluşması ve olgunlaşması için bana elektronik ortamda destek olan sevgili Ithaca Üniversitesi, Bilgisayar Bilimleri Bölümünden Doç. Dr. Ali Erkan'a,

Çalışmamın son süreçlerinde yardımını esirgemeyen İstanbul Arel Üniversitesi- Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümünden Doç. Dr. Günsel Bayram Akçapınar ile bu çalışmamın başlangıcından bitimine kadar bana inanan, her zaman yanımda olan ve beni daima motive eden İstanbul Arel Üniversitesi- Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümünden Arş. Gör. Şeyma Çolakoğlu'na,

Tez çalışmamdaki emekleri, manevi destekleri, cesaretlendirmeleri ve dostluklarından ötürü çok sevdiğim Aşkın, Deniz, Gökhan, Kübra, Nuri, Özlem ve Ülkü'ye,

Anketlerin uygulanması aşamasında güleryüzleri ve sabırları için Beylikdüzü Belediyesi Spor İşleri çalışanları ve antrenörlerine,

Kocaman yürekleri ile yaşamımızın her alanında ve bu tez çalışmamda yer alan sevgili kadınlarmıza ve çalışmada emeği geçen diğer güzel insanlara,

Bu çalışmamın en büyük örneği; yıllar önce İstanbul'a göç etmiş bir kadın olarak hayatında sporu eksik etmeyen, çocuklarını sporun içinde yetiştiren ve şimdi torunlarının sporculuk aşamalarını keyifle takip eden, emeklerini asla ödeyemeyeceğim en büyük destekçim canım annem ve aileme

TEŞEKKÜR EDERİM.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
TABLolar LİSTESİ	iv
ŞEKİLLER LİSTESİ	vii
KISALTMALAR.....	viii
1.ÖZET	1
2. ABSTRACT	2
3. GİRİŞ ve AMAÇ	3
3.1. Problem Durumu	3
3.2. Araştırmanın Amacı	4
3.3. Araştırmanın Varsayımları	5
3.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
4. GENEL BİLGİLER	6
4.1. Göç Kavramı	6
4.1.1. Göç Türleri	8
4.1.1.1. İç Göç	9
4.1.2. Kentleşme ve Kent Sosyolojisi	10
4.1.3. Göç'te Kadın Olmak	12
4.2. Spor Kavramı	14
4.2.1. Spor Sosyolojisi	16
4.2.2. Spor ve Kadın	17
4.3. Sosyalleşme Kavramı	20
4.3.1. Göç ve Sosyalleşme	21
4.3.2. Kadın ve Sosyalleşme	22
4.3.3. Spor ve Sosyalleşme	22
4.3.3.1. Spor ile Kadınların Sosyalleşmesi	26
4.3.3.2. Spor ile Sosyalleşme Süreci.....	27
5. GEREÇ VE YÖNTEM	29
5.1. Araştırma Modeli ve Hipotezleri	29

5.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	29
5.3. Veri Toplama Aracı	29
5.4. Verilerin Toplanması	30
5.5. Verilerin Analizi	30
6.BULGULAR	32
6.1. Demografik ve Göç Özelliklerine İlişkin Bulgular	32
6.2. Spor ile İlişkilerine İlişkin Bulgular	34
6.3. Spor Yapma Tercihlerini Etkileyen Bulgular	35
6.4. Spor ile İlgili Toplumsal Bulgular.....	38
6.5. Hipotezlerin İncelenmesi.....	42
7. TARTIŞMA ve SONUÇ	61
8. KAYNAKLAR	65
9. EKLER	73
EK-1: Araştırmanın Hipotezleri	73
EK-2: Anket Formu	74
EK-3: Anket İzni	85
EK-4: Ölçek İzni	86
EK-5: Etik Kurul Onayı	87
ÖZGEÇMİŞ	88

TABLolar LİSTESİ

Tablo-1: Sporun Sosyal Gelişim Sürecine Katkıları	24
Tablo-2: Katılımcıların Demografik ve Göç Özelliklerine İlişkin Bulgular.....	32
Tablo-3: Katılımcıların Spor ile İlişkileri.....	34
Tablo-4: Spora Katılım için Gerekli İmkanlar	35
Tablo-5: Spor Yapma Tercihlerindeki Etkiler	36
Tablo-6: Sporla İlgili Toplumsal Düşünceler	38
Tablo-7: Sporun Toplumsal Gelişime Faydaları Faktör Analizi Sonuç Tablosu.....	41
Tablo- 8: Beylikdüzü'nde İkamet Etme Sürelerine Göre Spor Yapma Sıklıklarının Frekansı.....	43
Tablo- 9: Beylikdüzü'nde İkamet Etme Sürelerine Göre Spor Yapma Sıklıklarının Ki Kare Analizi.....	44
Tablo- 10: Beylikdüzü'nde İkamet Etme Sürelerine Göre Spor Yapma Sıklıklarının Cramer's V Analizi.....	44
Tablo- 11: Beylikdüzü'e Göç Etmiş Kadınların Gelir Seviyesi ile Spor Yapma Sıklıklarının Frekansı.....	45
Tablo- 12: Gelir Seviyesi ve Spor Yapma Sıklıklarının Ki Kare Analizi.....	45
Tablo- 13: Gelir Seviyesi ve Spor Yapma Sıklıklarının Cramer's V Analizi.....	46
Tablo- 14: Gelir Seviyesi ve Spor Yapma Sıklıklarının Eta Analizi.....	46
Tablo- 15: Beylikdüzü'nde Sağlanan Spor İmkanlarının Göç Edilen Yerdeki Spor İmkanlarına Göre Frekansı.....	47
Tablo- 16: Beylikdüzü'nde Sağlanan Spor İmkanlarının Göç Edilen Yerdeki Spor İmkanlarına Göre Ki Kare Analizi	47

Tablo- 17: Beylikdüzü'nde Sağlanan Spor İmkanlarının Göç Edilen Yerdeki Spor İmkanlarına Göre Eta Analizi	48
Tablo- 18: Beylikdüzü'nde Sağlanan Spor İmkanlarının Göç Edilen Yerdeki Spor İmkanlarına Göre Cramer's V Analizi	48
Tablo- 19: Gelir Durumuna Göre Yaşanılan Bölgede Spor Tesisleri Bulunmasının Kadınların Spor Yapması Üzerindeki Önem Derecesinin Frekansını.....	49
Tablo- 20: Gelir Durumuna Göre Yaşanılan Bölgede Spor Tesisleri Bulunmasının Kadınların Spor Yapması Üzerindeki Önem Derecesinin Ki Kare Analizi.....	50
Tablo- 21: Gelir Durumuna Göre Yaşanılan Bölgede Spor Tesisleri Bulunmasının Kadınların Spor Yapması Üzerindeki Önem Derecesinin Eta Analizi.....	50
Tablo- 22: Gelir Durumuna Göre Yaşanılan Bölgede Spor Tesisleri Bulunmasının Kadınların Spor Yapması Üzerindeki Önem Derecesinin Phi ve Cramer's V Analizi.....	50
Tablo- 23: Kadınların Sporun Toplumsal Fayda ve Yarar Sağladığı Hakkında Görüş Frekansını.....	51
Tablo- 24: Anne-Baba, Birinci Derece Akraba, Arkadaş, Hemşeri ve Komşularının Spor ile İlgili Düşünceleri Kadınların Spor Yapma Tercihlerini Etkileme Frekansını...	54
Tablo- 25: Kadınların Spor Yapma Tercihlerinin Kendi veya Başka Kültürden Kadın veya Erkeklerden ve Dini İnanışlarından Etkilenme Frekansını	56
Tablo- 26: Kadınların Spor Yapma Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmalarına Dair Verilerin Frekansını.....	58
Tablo- 27: Kadınların Spor Yapma Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Verilerin Frekansını.....	59
Tablo- 28: Kadınların Spor Yapma Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Verilerin Ki Kare Analizi.....	59
Tablo- 29: Kadınların Spor Yapma Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Verilerin Eta Analizi.....	60

Tablo- 30: Kadınların Spor Yapma Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Verilerin Pi ve Cramer's V Analizi.....60

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil- 1 Göç Hareketlerinin Sınıflandırılması 8

Şekil- 2: Spor Sosyalizasyon Süreci 27

KISALTMALAR

SPSS : Statistical Package for Social Sciences

B.DÜZÜ : Beylikdüzü

AVM : Alışveriş Merkezi

TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu

1.ÖZET

İstanbul' a Göç Etmiş Kadınların Sosyalleşmesinde Sporun Rolü- Beylikdüzü Örneği-

Öğrencinin Adı: Ayten GÜNEŞ ÇELİK

Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Serap MUNGAN AY

Anabilim Dalı: Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Amaç: Günümüzde birçok nedenden dolayı göç eden kadınların sayısı giderek artmaktadır ve süregelen bu artış göç çalışmalarını cinsiyet çalışmalarını yöneltmiştir. Kadınların göç ettikleri yerde sosyalleşmeleri araştırmalar arasında giderek önemli hale gelse de kadınların sosyalleşmek için sporu bir araç olarak kullanmaları üzerine yapılan çalışmalar yeterli olmamaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin farklı bölgelerinden İstanbul'un en fazla göç alan ilçelerinden biri olan Beylikdüzü ilçesine farklı zamanlarda ve çeşitli sebeplerden dolayı göç eden kadınların sosyalleşme süreçlerinde sporun oynadığı rolün ortaya koyulmasıdır.

Gereç ve Yöntem: Bu amaç doğrultusunda Beylikdüzü Belediyesi Beylicium AVM ve Barış Mahallesi/ Semerkand Spor Merkezlerine üyeliği olan 155 kadının katılımı ile uygulama gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri anket kullanılarak toplanmış ve verilerin analizinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma sonucunda kadınların Beylikdüzü'nde ikamet etme süreleri arttıkça spor yapma sıklıklarının arttığına dair anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Ayrıca kadınların büyük bir kısmı spor yaparken etrafındaki kişiler ile daha çabuk iletişim kurduklarını belirttiğinden kadınların göç ettikleri yerde sosyalleşmelerinde sporun olumlu bir etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Spor, Kadın, Sosyalleşme, Sporun Rolü.

2.ABSTRACT

The Role of Sport in the Socialization of Women Who Migrated to Istanbul - Example of Beylikdüzü-

Name of the Student: Ayten GÜNEŞ ÇELİK

Supervisor: Asst. Dr. Serap MUNGAN AY

Department: Physical Training and Sports

Objective: Nowadays, the number of women migrating for many reasons is increasing and this ongoing increase has led migration studies to gender studies. Although the socialization of women in the place of migration has become increasingly important among researches also studies on women's use of sport as a means to socialize are not plentiful. The purpose of this study, from different regions of Turkey, Istanbul is the show's most immigration is one of the counties in Beylikdüzü different times and the role of sport in the socialization process of young women migrating for various reasons.

Material and Methods: For this purpose, 155 women who are members of Beylikdüzü Municipality the Mall Beylicium and Barış Mahallesi/ Semerkand Sports Centers have been applied. Research data were collected by using a questionnaire and SPSS 20.0 package program was used for data analysis.

Findings and Results: As a result of the study, it was seen that there was no significant difference between the increasing residence time of women in Beylikdüzü and the frequency of doing sports. In addition, it was found that sport has a positive effect on the socialization of women where they migrate, since the majority of women stated that they communicate more quickly with people around while doing sports.

Keywords: Migration, Sports, Women, Socializing and the Role of the Sports.

GİRİŞ ve AMAÇ

3.1.Problem Durumu

İnsanlık tarihi kadar eski olan ve süregelen göçler sonucunda dünyanın ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimi şekillenerek günümüze kadar gelmiştir. Özünde temel ihtiyaçlarını karşılamak için yer değiştiren insanlar daha çok kırdan kente doğru yer değiştirmiş ve öncelikli ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra sosyal ihtiyaçlarına önem vermeye başlamıştır. Yaşayan herkes için zor bir süreç olan göçü toplumsal rollerinden dolayı kadınlar daha derinden hissederler, kadın göçmenlerin yaşamış oldukları bu süreç ve deneyimler ile ilgili farklı çalışmalar yapılmış olsa da kadın göçmenlerin sosyalleşmelerini spor ile sağlamak gündeme gelmemiştir. Oysaki günümüzde toplumsal rollerinin başında olan ev işleri ve çocuk bakımı gibi birçok faktörden dolayı spor yapmaya zaman bulamayan kadınları günlük rutinlerinin dışına çıkartarak spora teşvik etmek ve sporu kadınların yaşam biçimi haline getirmek önemli hale gelmektedir.

Özellikle Doğu ve Güneydoğu Bölgesi'nden yoğun göç alan İstanbul farklı din, dil, ırk ve dünya görüşüne sahip kadınların birlikte yaşadığı bir büyükşehirdir. Bu kadınların yaşadığı çevrenin dışına çıkması, farklı dünya görüşüne sahip başka kültürlerden insanlarla bütünleşmesi, kendini fark ederek bağımsız bir alana sahip olması spor aracılığı ile sağlanabilir. Bu noktada geldikleri şehirde sporun bu kadınların sosyalleşmesinde ne kadar etkili olduğu önem kazanmaktadır.

Bu çalışma, Türkiye'nin farklı bölgelerinden İstanbul'un en fazla göç alan ilçelerinden biri olan Beylikdüzü ilçesine farklı zaman ve çeşitli sebepler ile göç eden kadınların sosyalleşme sürecinde sporun oynamış olduğu rolü araştırmak için yapılmıştır.

Çalışmanın giriş kısmından sonra gelen bölümünde göç kavramı ve türleri, kadın ve göç, spor ve kadın ile sosyalleşme kavramları ele alınmıştır. Bu bölümde ayrıca spor ile sosyalleşme ve kadınların spor ile sosyalleşmesi konusunda yapılan çalışmalar özetlenmiştir.

Çalışmanın uygulama kısmı Şubat- Nisan 2019 tarihleri arasında basit rastlantısal örnekleme yoluyla seçilen Beylikdüzü Belediyesine ait olan Beylicium AVM ve Barış

Mahallesi/ Semerkant Spor Merkezlerine üye 155 kadına yapılmıştır. Katılımcı kadınların demografik bilgileri, göç etme nedenleri, spora olan ilgileri, spor yapma tercihleri ve sporla ilgili toplumsal düşünce verileri Doğrusöz (2016) tarafından 'Londra'da Türkiyeli Kadın Göçmenlerin Sosyal Entegrasyonunda Sporun Rolü' başlıklı yüksek lisans tezi çalışmasından alınan anket aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmıştır.

Çalışma sonucunda, kadınların spora katılımları, spora katılımını etkileyen faktörler, spor yapma imkanları ve tercihleri ile sporun toplumsal faydaları hakkında görüşleri incelenmiş ve sporun kadınların sosyalleşmesine etkisi olduğu saptanmıştır. Kadınların spor yapma sıklıkları ile Beylikdüzü'nde ikamet ettikleri süre ve spor yapma sıklıkları ile gelir düzeyleri değişkenleri arasında anlamlı bir fark olmadığı gelir düzeyleri azaldıkça spor ile daha fazla iletişim kurdukları. Ayrıca kadınların spor yapmalarında gelir durumları ile İstanbul'a gelmeden önce yaşamını geçirdikleri yerin önemi olduğu görülmüştür.

3.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; Türkiye'nin farklı bölgelerinden İstanbul'un en fazla göç alan ilçelerinden biri olan Beylikdüzü ilçesine farklı zamanlarda ve çeşitli sebeplerden dolayı göç eden kadınların sosyalleşme süreçlerinde sporun oynadığı rolün ortaya koyulmasıdır. Bu amaç doğrultusunda aşağıda belirtilen sorulara yanıt aranmıştır;

- i. Kadınların spor yapma sıklıkları ile Beylikdüzü ilçesinde ikamet ettikleri süre arasında olumlu yönde etkileşim var mıdır?
- ii. Beylikdüzü ilçesine göç etmiş kadınların gelirleri ve spor yapma sıklıkları arasında doğru orantı var mıdır?
- iii. Beylikdüzündeki spor imkanları kadınların göç ettikleri yerde ki (şehir, ilçe, köy) imkanlardan daha fazla mıdır?
- iv. Gelir durumuna göre yaşanan bölgede (Beylikdüzü'nde) spor tesislerinin bulunması kadınların spor yapması için önemli midir?
- v. Kadınların sporun toplumsal fayda ve yarar sağladığı hakkında olumlu yönde düşünceleri var mıdır?
- vi. Kadınların anne-baba, birinci derece akraba, arkadaş, hemşeri ve komşularının

spor ile ilgili düşünceleri spor yapma tutumlarını etkiler mi?

- vii. Kadınların spor yapma tercihleri kendi ya da başka kültürdeki kadın/erkeklerden ve dini inançlarından etkilenir mi?
- viii. Kadınların spor yaparken etrafındakiler ile daha çabuk iletişim kurmalarında gelir durumlarına göre farklılıklar var mıdır?

3.3. Araştırmanın Varsayımları

Araştırmanın varsayımları aşağıdaki biçimde sıralanmıştır:

- i. Araştırmaya katılan kadınların veri toplama araçlarına verdikleri cevapların çalışmanın ciddiyeti dahilinde, samimi ve gerçeklere uygun yanıtlar olduğu varsayılmıştır.
- ii. Araştırmada belirlenen örneklemin evreni yeterli düzeyde temsil ettiği varsayılmıştır.

3.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın sınırlılıkları aşağıdaki biçimde sıralanmıştır:

- i. Araştırmanın sonuçları, Beylikdüzü Belediyesine ait olan Beylicium AVM ve Barış Mahallesi/ Semerkant Spor Merkezlerine üye kadınların verdiği cevaplar ile sınırlıdır.
- ii. Araştırma, kullanılan ölçeklerden elde edilen bulgular ile sınırlıdır.

3. GENEL BİLGİLER

4.1. Göç Kavramı

Göç, insanlığın var olduğu süreç kadar eski bir kavramdır. Tarih boyunca meydana gelen göçlerin etkisi ile dünyada önemli bir yer tutmakta olup dünyanın ekonomik sürecini, nüfus dağılımını, sosyal ve kültürel yapısının günümüzdeki haline gelmesinde büyük rol oynamıştır (Gün, 2011).

Göç kavram olarak toplumların politik, ekonomik ve kültürel yapısı ile ilişkili olması nedeniyle toplumsal yapı üzerinde değişmelerin olmasına sebep olan bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. En basit tanımı ile yer değiştirme olarak görülse de göç, aslında insanlar üzerinde, gidilen yerin nüfus yapısı üzerinde ve gidilen yerin gelişme düzeyini etkileyen önemli faktördür (Bülbül, 2010). Göç bu yönüyle etkileri ve sonuçlarıyla toplumları olumlu ya da olumsuz etkileme gücünü elinde bulundurmaktadır.

Özünde yer değiştirme eylemi olarak nitelendirilen göç kavramı bireyleri ekonomik, siyasal, kültürel ve sosyal birçok konuda etkileyen değişkenlere sahiptir. Türkiye, kendi içinde yapılan göçler bazında kırdan kente çalışma ve ekonomik olarak daha iyi şartlara sahip olma amacı ile yapılmaktadır ve batı illerine yapılan bu göçlerde önemli bir kısmı sanayileşmiş büyük iller oluşturmaktadır (Tutar ve Özyakışır, 2013). Göç, yapısı itibarıyla eylemsel olarak mekânsal bir değişiklik gibi görünse de temelinde ekonomik, kültürel ve sosyal olarak etkileme ve etkileşim süreci olarak görülmektedir.

Sosyal değişim sürecinin hem etkisi hem de etkileyeni olan göç etki alanları bakımından birçok bilim dalını da etkilemektedir. Bu bilim dallarından başında sosyoloji, psikoloji, antropoloji gibi birçok bilim dalı gelmektedir. Sosyal bilimlerin ilgi odağı olan göç konusu birçok bilim tarafından incelendiği için tanımları da farklılaşmaktadır. 'Göç toplumsal grup veya kişiler bazında gidilen yeni yerde geçici veya kalıcı halde yerleşme süreci ve gidilen yeni yeri mekânsal, ekonomik ve sosyo-kültürel olarak etkileme' olarak tanımlanmaktadır (Murat ve Taşkesenlioğlu, 2009). Göç çalışma sistemi olarak inter disiplin olarak incelenmekte olup birçok alanı çalışma alanı olarak birbirine bağlayan güncel konuların başında gelip ekonomi, psikoloji ve

hukuki açıdan fazlaca araştırılan bir konu haline gelmektedir (Brettel ve Hollifield, 2002).

Göç kavramı yeni bir kavram değil aksine insanlık tarihi boyunca var olan bir kavramdır. Durağan gibi görünse de aslında göç süreklilik halinde devam etmektedir (Kaya ve Şahin, 2007). Tarih boyunca insanlık kalıcı hayata geçme evrelerinde kendilerine yeni yerler bulana kadar göç etmeleri ve kendi yerlerini koruma durumu ile savaşların olması sonucunda ülkelerin ilk sınır yerleri belirlenmiş ve günümüze kadar devam etmiştir. Bu durum günümüzde göç tanımlarını da etkilemektedir.

Göçün literatür olarak birçok tanımı bulunmakta ve yapılarına göre kendi içinde gruplaşması nedeniyle temel olarak ikiye ayrılmaktadır. İç göç ve dış göç, bu iki başlıkta kendi içinde gruplara ayrılarak göçün temel şeklini ortaya çıkarmaktadır. Göç yapısı gereği en fazla aile bireyleri içinde kadını etkilemektedir. Bu da beraberinde mutsuz kadın ve aile bireylerini yaratmaktadır (Tuzcu ve Ilgaz, 2015).

Göç insanın fiziksel, kültürel ve sosyal çevre sürecini etkileyen önemli bir sosyal uyum süreci olarak değerlendirilmekte olup bu uyum süreci yeni gidilen yerde beraberinde birçok sorunu da getirmektedir (Rogler 1994, Moilanen ve ark. 1998, Rousseau ve Nadeau, 2003). Sosyal uyum sürecine dahil olan bireyler yeni gittikleri yerde aşağıda yer alan uyum süreçlerini yaşamaktadır:

- Yeni gidilen yerde kendini yabancı görme,
- Değersiz hissetme durumu,
- Ekonomik, kültürel sorunların getirdiği sıkıntılar görülmektedir.

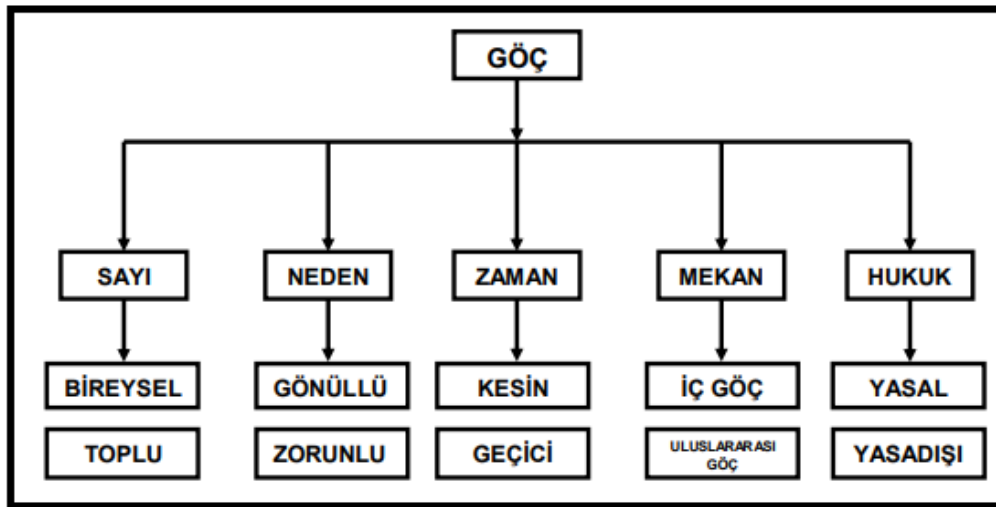
Yukarıda yapılan tanımlar sonucunda göç hareketleri kendini farklı boyutlarda göstermektedir ve bunların başında ekonomik, siyasal, kültürel, iş, eğitim ve ailesel kaynaklı göçler kendini göstermektedir. Aynı zamanda Türkiye’de yapılan bir diğer göç ise zorunlu göçe maruz kalan namus, töre ve kan davası durumları ise göçün bir diğer yüzünü göstermektedir (Bülbul, 2010).

Bu kısma kadar yapılan göç tanımlarından da anlaşılacağı gibi göç etkileri ve sonuçları ile bireylerde farklı sonuçlar meydana getirmektedir. Eğitim, iş, tayin, emeklilik ve ailesel göçlerin bireyler üzerindeki etkileri üzerinde durulmaktadır. Bu

göçlerin yanı sıra Türkiye'nin kendi içinde bir diğer kanayan yarası olan namus ve töre olayları da o bölgede yaşayan bireyleri olumsuz etkilemektedir (Bülbül, 2010).

4.1.1. Göç türleri

Göçler çıkış nedenlerine ne olursa olsun birçok sonucu da beraberinde getirmektedir. Nüfus yapısında değişim, ekonomik, kültürel, yaş, cinsiyet ve doğum, ölüm oranları etkileyen bir süreç bütünüdür. Göçün diğer bir etki durumu ise devletin göç ile gelenlere uygulamış olduğu uyum sürecini hızlandırma politikalarının izlenmesi sosyal uyum sürecini olumlu yönde etkileyen bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır (Murat ve Taşkesenlioğlu, 2009). Aşağıda yer alan şekil-1'de göç hareketlerinin sınıflandırılması yer almaktadır.

Şekil-1: Göç Hareketlerinin Sınıflandırılması

Göçler yapıları itibariyle genel olarak bireyin isteği ve isteği dışında oluşan durumlar sürecidir. Ülke içinde yapılan göçlere 'iç göç', ülke dışına yapılan göçlere 'dış göç' denilmektedir. İsteyerek yapılan göçlere 'gönüllü göç', kişinin isteği dışında yapılan göçlere 'zorunlu göç' denilmektedir. Bu göçlerde ise iki temel husus görülmektedir; bu ülke içinde yapılan göçler dış göçlere nispeten geri dönülme ihtimali

daha kolay görülmekte iken dış göç eden bireylerde oluşan ekonomik, sosyo-kültürel sorunlar kendini daha fazla göstermektedir (Tutar ve Özyakışır, 2013).

Oluşum şekline göre göçler kendi içinde iç göç ve dış göç olarak ikiye ayrılmaktadır.

4.1.1.1. İç göç

İç göçler aynı ülke içinde bir yerden başka bir yere göç etme durumuna denilmektedir. Başta ekonomik, siyasi durum ve toplumsal nedenler ile meydana gelen bu aktif hareketler genel olarak ülke içinde az gelişmiş bölge ve kentlerden çıkarak daha gelişmiş olan yerlere doğru hareket etme şekline denilmektedir (Özer, 2004). Yeni göç edilecek yere karar verme sürecinde içinde bulunulan ülkenin ekonomik ve sosyal şartları belirleyici birer unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Gelişmekte olan ülkeler içinde iç göç olan yerler kimi zaman belli bölge ve şehirlerle sınırlı kalırken, gelişmiş ülkeler içinde ise göçlerin belirleyici durumunu iş şartları bölgelerin belirleyiciliğini arttırmakla birlikte nüfusun etnik bileşim durumunda tercih etme sürecinde etkili olduğu gözlemlenmektedir. Bir diğer anlamında ise sosyo- ekonomik konuma göre seçici bir göç etme durum yaşanmaktadır (Murat ve Taşkesenlioğlu, 2009).

Göçler oluşum şekillerine göre kendi içinde iki şekle ayrılarak iç ve dış göç olarak literatürde yer almaktadır. İç göç yapısı itibari ile kırdan kente, kentten kente veya kentten kıra doğru yapılan göçler olarak tanımlanmaktadır. İç göç oluşum şekli ile aynı ülke sınırları içinde olması nedeniyle nispeten daha kolay bir süreç olarak görülmektedir. Aynı kültür ve dilin konuşulması uyum sürecini hızlandıran bir etken olarak karşımıza çıkmakta ve göç ettikleri yerle daha çok iç içe olduklarından dolayı sosyal uyum sürecinin temelini kadınlar ve çocuklar oluşturmaktadır.

TUIK'in yapmış olduğu tanıma göre iç göç; aynı ülke içinde yaşanan nüfus hareketliliği olarak tanımlanmaktadır (TUIK, 2005). İç göçler oluşum şekillerine göre kendi içinde 4 gruba ayrılmaktadır.

- Gönüllü göç: Bireyin kendi isteği ile yapmış olduğu göç'e denir.

- Mevsimlik göç: Bireyin belli dönemlerde çalışmak için yapmış olduğu kısa göç'e denir.

- Emek göçü: Bireyin iş durumu ile kalıcı olarak göç etme durumudur.

- Zorunlu göç: Bireyin yaşadığı yerden belli sebepler ile zorunlu olarak ayrılma sürecine denilmektedir.

İç göçler ülke içinde oluşan iç sosyal hareketlilikler olarak nitelendirilseler de aslında bu göçlerin temelini bireyin istek ve ihtiyaçları oluşturmaktadır. Bu durum içinde iç göçler genel olarak şehirleşme aşamasını tamamlamış metropol kentlere yönelmektedir. İşgücü ihtiyacının bu kentlerde fazla olması göç eden bireyleri cezbeden önemli nedenlerden sayılmaktadır (Murat ve Taşkesenlioğlu, 2009).

4.1.2. Kentleşme ve kent sosyolojisi

Kentler belli tarihi dönemler içinde var olan ve günümüzde de mevcut bazı yerleşim yerlerinden ayrı ele alınan farklı yerleşim birimleri olarak tanımlanmaktadır. Kenti toplumsal yapı içinde açıklayabilen bilim dalı olan sosyoloji de kendi içinde kenti anlamak ve diğer yerleşim birimlerinden farklı olduğunu ortaya koymak amacıyla ayrılmıştır. Yerleşim birimi olması nedeniyle kentler belli başlı şart ve koşulları bireylere sağlaması nedeniyle kırdan çok fazla rağbet görmektedir. İş kollarının kentlerde fazla olması, yaşam koşullarının kıra göre daha rahat olması kente doğru olan çekici kuvvetin sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kentler, günümüzde, toplum yapılarının anlaşılması açısından ayrı bir öneme sahiptir. Kentlerin ortaya çıkması ve var oluşlarını sürdürmeleri toplumsal yapılarını yakından ilgilidir. (Pınarcıoğlu ve ark., 2017).

Kentleşme olgusu iş kollarının fazla ve sanayileşme sürecini kırsal bölgelere göre daha hızlı tamamlamış olması nedeniyle nüfusun iç hareketlilik ile kırdan kente doğru yönelmesidir. Kent sosyolojisi, kırsal bölgeden gelişmiş bölge olan şehre göç etme nedenlerini, bu süreçte şehirde yaşayan bireylerin sorunları ve bu sorunların meydana geliş nedeni olan ekonomik, sosyal ve siyasal değişim süreçlerinin ve gecekondulaşma

ile varlığını devam ettiren bireylerin yaşadıklarını inceleyen bir alandır (Demir ve Acar, 1997).

Kentleşme bir insan yerleşmesinin, ya da bu yerleşme bir kent ise kentin, tarım-dışı üretimin, büyüklük, yoğunluk ve bütünleşme seviyelerinin artarak değişmesi olayıdır (Erkan, 2017).

Kentleşmenin burada yaşayanlar üzerindeki etkileri, edinilen ortak kültürel özellikler söz konusu edilirken, kentlerde oluşmuş görece bağdaşık bölgeler, kendi içlerinde yarattıkları kültürel özellikler çerçevesinde incelenmiştir. Bu bakış açısında, kentleşme dinamiklerinin politik ve ekonomik dönüşümlerden nasıl etkilendiği ve kentlerdeki farklı sınıfsal, toplumsal ve kültürel özelliklere sahip kesimlerin bu dönüşümlerden nasıl etkilendiği göz ardı edilmiştir. Kentleşmenin başka bir boyutunu ise belli kentlerin karşı karşıya kaldıkları yeni göçlerle ortaya çıkan toplumsal ve mekânsal problemler oluşturmaktadır (Kurtuluş, 2017).

Kırsal bölgelerden kente gelen bireylerin kentli olma süreçlerinin iyi yürütülmesi ve bu süreçte kentsel dayanışma mekanizmalarının devreye girmesi ile oluşturulan deneyimsel bilgi süreci kentlileşmeyi olumlu yönde etkileyen unsurlardan birisi olarak görülmektedir. Bir diğer kente uyum sürecinde bireyleri kültür-sanat etkinliklerine, spor etkinliklerine ve halk eğitim merkezlerinin açmış olduğu çeşitli sosyalleşme kurslarına katılarak aktif bir şekilde uyum süreci hızlandırılabilir (Özdemir, 2012).

Kentin bireylerin sosyal ilişkilerindeki özelliklerinden biri bireyi daha küçük gruplar halinden daha etkili olan grup içinde sosyal baskı ve kontrolünden özgürleştirme gücüne sahip olmasıdır (Simmel, 1996).

Sermayenin üretimde önemli emek gücü kaynaklarından birini kente göç etmiş, niteliksiz kadınlar oluşturur. Hem çalışan hem de ev ve genel bakım işlerini sürdüren kadınlara atfedilen boyun eğme, sabır, uysallık gibi toplumsal cinsiyete özgü olan özellikler, kadın emeğini sermaye tarafından daha aranır hale getirir (Bağdatlı, 2016). Kentlerde kadınların sadece iş yerinde değil aslında ev içerisinde de ayrı bir mesai harcadıkları ama bunun çok fazla görülmediği ve önemsenmediği görülmektedir.

Kentlerin kadınların karşısına çıkardığı sorunların dereceleri, kişiden kişiye değişim gösterebildiği gibi, sınıflar arası farklılıklar da gösterebilmektedir. Kentin olumsuzluklarına en fazla maruz kalanlar, az gelirli, düşük eğitilmiş kadınlardır. Kadınların kent yaşamlarında karşılaştıkları sorunların temeline bakıldığında, mekan kullanıcısı olan her hangi bir bireyin aynı problemleri tecrübe ettiğini kabul etmeli ama kadınların bu kullanıcılar içinde daha fazla engelle karşılaştıklarını vurgulamak gerekmektedir. Kadınların kent içindeki hareketleri ile kamusal mekan tecrübeleri, kent plancılarının ve politika üreticilerinin göz ardı etmemesi gereken olgulardır. Kadınlar, sorunlarla başa çıkabilmek ve toplumsal üretim ve tüketim gibi pek çok aktiviteye katılabilmek için bütün kentsel hizmetlerin olabildiğince yerleştirildiği bir yapıya ihtiyaç duymaktadırlar (Oğuz, 2016). Bundan ötürü belediyeler çeşitli düzenleme kararları alırken kadınların yaşamış olduğu engelleri mutlaka göz önünde bulundurmalıdır.

Yerel yönetimlerin kentlere olan yoğun göç süreçlerini iyi değerlendirmeleri gerekmektedir. Uyumsal sürecin önemli olduğu kentlerde bireylere refah sağlanması kentleşmeye katkı sağlamaktadır.

4.1.3. Göç'te kadın olmak

Son çeyrek yüzyıl içerisinde göç durumlarından en çok etkilenen grupların başında kadınlar gelmektedir ve bu göç sürecinden en çok etkilenen kadınlar riskli grup arasında yer almaktadır. Yeni göç edilen yerdeki toplumsal yapı, kültürün baskın olmasından dolayı yaşanan kültürel sorunlar, farklı yaşam koşulları kadının fiziki ve ruhsal durumlarını olumsuz etkilemektedir. Farklı kültürel özellikler taşıyan kadınların yeni geldikleri yerlerde sosyal uyum sürecinde dışlanmamaları ve sosyal uyum sürecine dahil edilmeleri kadınların girişim sürecinde yer almalarını sağlamaktadır (Tuzcu ve Ilgaz, 2015).

Göç ve kadın üzerine yapılan çalışmalar da hem mekan hem de toplumsal değişim süreci içinde kültürel, etnik durumlar, sosyo-ekonomik sınıf ve cinsiyetçi kimliğinde önemli rol oynadığı görülmektedir (İlkaracan ve İlkaracan, 1998).

Kadınların göç etme nedenlerinin başında evlilik gelmektedir. Eş durumundan dolayı göç etmek zorunda kalan kadınlar eşlerinin iş veya tayin için gittikleri yeni yerlere birlikte gitmesi sosyal uyum da kadını önemli derecede etkilemektedir.

Türkiye genelinde yapılan göçlere bakıldığında, eğitim, evlilik, iş veya tayin, emeklilik ve memlekete geri dönüş gibi birçok nedenlerden oluşan şartlar sonrasında yapılan göçlerin bireysel nedenler ile yapılması yüksek paya sahip olduğunu göstermektedir (Deveci ve ark, 2010). Şeker ve Sirkeci, kadınların göç ile ilgili tecrübelerinin aile içinde oluşan rolleri ile yakından ilişkili olduğunu belirtmektedir (Şeker ve Sirkeci, 2014). Bu durumda kadınların aile içi rollerinden dolayı toplumsallaşma süreci erkek bireylere göre daha yavaş ilerlemektedir.

Göç dünyada olduğu gibi ülkemizde de büyük bir problem olarak görülmektedir. Ortaya çıkardığı sonuçlarda erkeklere oranla kadınları daha fazla etkilediği görülmektedir. Göç eden bireylerde oluşan sağlık sorunlarının azaltılması ve iyileştirilmesi ile kadınların sağlık durumlarının korunması giderek önemli olacaktır (Aksu ve Sevil, 2010).

Kente göç etmiş olan kadınların bir çoğunun çalışmama nedenlerine bakılırsa erken yaşta evlenmek zorunda kalan, eğitim imkanı verilmeyen ve çocuk sayısının fazla olması kadının çalışma şartlarını olumsuz etkilemektedir (Güçlü, 2007). Büyük kentlere göç etmek zorunda olan kadınların bu kentlerde sunulan olanaklardan haberdar olma/ olmama durumları göçten ne kadar etkilendiklerinin bir sonucu olarak karşımıza çıkmakta olup aile içinde oluşan değişken dinamiklerle de görülmektedir (İlkaracan ve İlkaracan, 1998).

Kömürcü ve Çobanoğlu'nun Türkiye'de yapmış olduğu bir çalışmada göçmen kadınların karşılaştıkları sorunlar ve kaygılar nedeniyle yaşadıkları yerden göç ettiklerini belirtmektedir. Bu nedenden dolayı da yeni göç ettikleri yerde evden çıkmamayı yeğledikleri belirlenmiştir (Kömürcü ve Çobanoğlu, 2011). Göç bireylerde yıpratıcı bir süreç olarak değerlendirilmekte ve etki boyutunda en fazla kadınları etkilemektedir (Demir ve Arıöz 2014).

Aile içinde yaşanan ilişkilerde kadının kilit rol oynaması nedeniyle uyum sürecinde yapılacak olan programlarda kadını yeni mekanı ile uyumlaşma dinamiğinde

üstlendikleri rolün farkına varmaları önemli rol oynamaktadır (İlkkaracan ve İlkkaracan, 1998). Göç içinde barındırdığı süreçler nedeniyle sarsıcı bir deneyim riski taşıdığı için bu süreçten aile de en çok kadınlar etkilenmektedir. Buda göçün kadın üzerindeki etkilerinden birisi olarak görülmektedir (Demir ve Arıöz, 2014).

4.2. Spor Kavramı

Spor içerdiği anlamlardan ötürü çok yönlü bir kavram olmasından dolayı tanım konusunda çok farklı görüşleri ortaya çıkarmıştır. Bunun nedeni ise branş bazındaki ayrımlar, istenen hedefler, yapılaş biçimi ve içeriğindeki farklılıklardır (Yetim, 2005). Bu tanımlardan bazıları aşağıda açıklanmaktadır.

Küreselleşen dünya içerisinde spor kültürel bir olgu haline gelerek bireylerin dikkatini daha fazla çeken bir alan haline gelmiştir. Bu yönü ile sosyal bir kurum olarak karşımıza çıkmaktadır (Yetim, 2011).

Biçer, “Spor temiz olmalı, temiz yapılmalı ve zarif kalmalıdır”(Biçer, 2007) derken Demirpolat’ta sporu maddi imkanı olan bireyleri yakından ilgilendiren, belirli davranış şekilleri, düşünce, inanç, simge, göreceli sürekliliğe sahip, kurallara uygun bireyler yetiştiren sosyal bir kurum olarak tanımlar (Demirbolat, 1998).

Fişek ise sporu şu şekilde tanımlamaktadır; bireyin doğa ile savaşıp kazanmış olduğu belli becerileri ile kendi çabasıyla oluşturmuş olduğu savaş yöntemlerinin, boş zamanlarındaki süre ile paralel olarak toplu ya da tek başına yapmış olduğu oyalanma, yeni oyunlar üretme ve yaptıkları iş sürecinden uzaklaşmak için bedensel olarak kullandıkları tekniklerdir (Fişek, 1982).

Spor, bireyin içinde yaşamış olduğu çevrede elde ettiği becerilerini belli kurallar içinde araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak boş zamanlarını doldurmak için veya mesleki olarak yaptığı sosyalleştirici, toplumla birleştirici, beden ve ruh sağlığını etkileyen kültürel bir süreçtir (Filiz, 2010). Spor doğal ortam içinde bireyleri gelişim boyutlarına göre farklı etkileyen bir süreçtir (İlhan, 2008).

“Avrupa Konseyi de (2001) sporu “organizasyonel veya informal katılım, fiziksel fitness ve zihinsel sağlık amaçlı, sosyal ilişkiler formunda veya bütün düzeylerde

yarışmalara katılmak gibi, fiziksel aktivitenin bütün formları'' olarak tanımlamıştır'' (Mirzeoğlu, 2013).

Egzersiz yapmanın fiziki ve zihinsel gelişim açısından olumlu bir etki yarattığı yapılan çalışmalar ile kanıtlanmıştır. Spor ve egzersiz belli sürelerde yapıldığı zaman kadınlarda regl öncesi dönemi, kaygıyı, stresle başa çıkmayı ve depresyon sürecini azalttığı yapılan gözlem ve çalışmalar ile görülmüştür (Zmijewski ve ark., 1990). Egzersiz yapma bireyler üzerinde olumlu etkilerinin olduğu gözlenmiştir. Bireylerin egzersiz ve sporla ilgilenmelerinin psikolojik olan iyi geldiğini ve depresif geçişlerde azalmalar üzerinde olumlu etkisi görülmektedir (Yeltepe, 2007).

Tiryaki ve arkadaşları tarafından 1991'de yapılan bir araştırmaya göre spor yapan bireylerin yapmayanlara göre daha sosyal ve duygusal olarak daha dengeli oldukları belirlenmiştir (Tiryaki, 2000).

Spor, bireylere kişisel ve sosyal kimlik hissini yanı sıra grup üyeliği duygusunu da aşılayarak onları bir araya getirmeyi hedeflemektedir. Sporun bu işlevi birçok farklı yol ile yapılabilir. Popüler olması, sınıfsal ayrım, ırk, yaş ve cinsiyet, ayrımı olmaksızın bütünleştirici yönünün olması sosyal rollerin yerine getirilmesini kolaylaştırmaktadır. (Parks, 1998).

Sporun bireysel, sosyal ve ekonomik açıdan faydalarını özetleyecek olursak,

İnsanların;

-Günlük yaşantı ve işlerinde daha verimli ve sağlıklı olmalarını sağlayan,

-Sağlıklı ve güçlü fiziki yapıya kavuşmalarını sağlayan,

-Kültürel duyarlılık ve zevkler sağlayan,

-Boş zamanları daha yararlı bir şekilde değerlendirilmesini sağlayan ve böylelikle bireylerin daha iyi dinlenmesi, eğlenmesi ve zinde olmasına,

-Liderlik, arkadaşlık, hoşgörü, iyiyi, doğruyu, gücüyle kazananı takdir etme gibi nitelikler kazandırır.

-Kendini kontrol etme, kendine ve başka bireylere saygıyı öğretir.

-Ölçülü, planlı bir çalışma ve dinlenme alışkanlığı kazandırır.

-Sosyal sorumluluk bilinci ve kolektif çalışma alışkanlığı geliştirir.

-Yapıcı, yaratıcı ve üretici yetenekleri geliştirir.

-İş, görev ve meslek sorumluluğu kazandırır.

-İş gücünü arttırır.

Spor sonuç olarak sağlıklı birey ve nesillerin yetiştirilmesine ve böylelikle çağdaş toplumların oluşturulmasında önemli bir araç olarak görülmektedir (Yetim, 2011).

Yukarıda yapılan tanımlardan da anlaşılacağı gibi tek bir tanımla sporu açıklamak mümkün değildir. Yapılan tanım ve açıklamaları kısaca toparlarsak: Spor, sosyal, ekonomik ve kültürel kalkınma süreçlerinin temel unsuru olan bireyin bedensel ve ruhsal sağlığını geliştirme, kişilik ve karakterlerinin oluşumunu sağlamak, bilgisini, becerisini ve yeteneklerini kazanmasına yardımcı olur. Çevresel uyum sürecinde kişiler ile uluslararası arenada kaynaşma, dayanışma ve barışı sağlayarak, mücadele gücünün yanında belli rekabet ölçüleri kapsamında yapılan yarışmalar da mücadele ve heyecan duyma olarak evrensel bir boyut taşıması faydalı bir amaçta taşımaktadır (Yetim, 2005).

4.2.1. Spor sosyolojisi

“Eğer sosyoloji, sosyal düzene, yani; insanın sosyal davranışlarının altındaki gerçeklere ulaşma çabalarını içeren bir çalışmaysa, spor sosyolojisi de düzenin, değişimin sporda insanın sosyal davranışlarının incelenmesidir, denilebilir. Yani spor sosyolojisi bireyin ve grubun sporla birlikte davranışının sosyal ilişkiler, geçmiş sosyal deneyimler ve spor faaliyetleriyle ortaya çıkan sosyal olgular tarafında nasıl etkilendiğiyle ilgilenir” (Yetim, 2011).

Sosyolojinin bir alt dalı olan spor sosyolojisi belli kuramlar çerçevesinde diğer bilim dalları ile birlikte sporda oluşan yapı ve davranışları ile sosyal etkilerini araştıran bir bilim dalıdır (Voigt, 1988).

Sporun bugün yaygın olma durumu, popülerlik ve geçmişte belli olup gelecekte ki halini etkileyen spor sosyolojisi alanın gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır (Coakley, 1986).

Toplumsal boyutta ele alınan sporun, ekonomik ve kültürel birleşimlerin sonucunda gittikçe gelişen yapısının olması değişen dünya koşulları içinde yeniden değerlendirilmesi gerektiğini ele almaktadır (Görüntü ve Ay, 2017). Bu boyuttaki sosyolojik yaklaşımın spor olgusu içinde uygulanmasına spor sosyolojisi denilmektedir (Amman ve ark., 2000).

Spor ve toplum arasındaki ilişkiye değinen sosyolojinin bir alt dalı olan spor sosyolojisinin önemli hedefleri aşağıda ki yer almaktadır;

-Sporun aile, eğitim, ekonomi, siyaset ve din gibi, toplumsal hayatın diğer yönleri ile olan ilişkisini,

- Farklı spor dalları içinde bulunan sosyal organizasyon, grup davranışının ve sosyal etkileşim modellerini,

- Sporun ve spor yaşantısını etkileyen kültürel, yapısal ve durumsal etkenleri,

- Sosyalleşme süreci, yarışma, iş birliği, çekişme, sosyal tabakalaşma ve sosyal değişim gibi sporla birlikte görülen sosyal süreçleri anlamaktır (Yetim, 2011).

Grup çalışmasının daha kolay hale gelmesini, karşılıklı dayanışma durumunu sağlamak, bireyin toplum üyeliği olan sosyalleşme alanında sporun rolü büyüktür. İnsani gelişimin sürekliliği göz önüne alınarak sporun ne kadar önemli olduğu anlaşılacaktır (Erkal, 1986).

4.2.2. Spor ve kadın

Bir toplumda kadının spor ile ilişkisi o toplumun genel görünümü hakkında bilgi vermektedir. Dünya da kadına atfedilen konum gereği spor ile ilişkisi cinsiyetçi söylem ile önce geldiğini söylemek mümkündür (Tatar ve ark., 2010). Toplumsal cinsiyet söylemleri içinde kadınların spor deneyimlerini meşrulaştırma sürecinde

genel erkek- kadın arasındaki fiziki farkın neden olduğu üstünlük ile cinsiyetçi söylem ortaya çıkmaktadır (Koca, 2008).

Sağlıklı bir yaşamın vazgeçilmez bir parçasını oluşturan spor ve fiziksel aktiviteye katılma temel bir insan hakkı olarak tanımlanmaktadır (UNESCO, 1978). Bunun yanı sıra ülke nüfuslarının önemli kısmını oluşturan kadınların sağlıklı yaşam koşullarından mahrum olduğu görülmektedir. Şişmanlıkla ilgili olarak riskli gruplar içinde olan kadınların şişmanlık ile gelen sağlık sorunlarını önlemek amacıyla spor yapma durumları erkeklere oranla daha az olmakta ve özgür olarak hareket edememektedirler (Kağıtçıbaşı ve ark., 2016). Bu da kadınların sosyalleşme sürecini olumsuz etkileyen bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Spor, erkeksi motifle süslü bir kavramdır. Buda beraberinde spor yapmayı isteyip fakat arka planda bırakılan kadın figürünü ortaya çıkarmaktadır. Gelişmiş toplumlarda kadın erkek eşitliğinin olması spor alanında da kendini göstermektedir. Kadını spora yönlendiren en önemli faktör fiziki ve psikolojik açıdan kendilerini iyi hissetme durumudur (Dever, 2010). Bu durum kadının çevresel şart ve koşulların etkisinde kalarak kendini beğenmeme, fiziki olarak hep daha iyi görünme kalıbına sokarak psikolojik açıdan baskı altında tutmaktadır.

Türkiye’de spor yapmak için imkanlar her geçen gün artmaktadır. Buda büyük kentlerde hem belediyeler hem de kar amacı taşıyan kurumlar tarafından açılan spor merkezleri ve fitness salonları bireylerin kullanımına açılmaktadır. Belediyeler tarafından açılan bu salonlar haftanın belli gün ve saatlerinde sadece kadın kullanıcılara tahsis edilmektedir. Dolayısı ile toplum içinde kadın ve erkeğin spor yapma imkanına sahip olduğunu söylemek mümkündür (Çaha ve ark., 2014).

Ekonomik, sosyal ve kültürel imkanların son yıllarda giderek gelişmesi ile eğitim, mesleki statü ve ekonomik koşullar kadınların boş zamanlarında spor yapmalarını önemli derecede etkilemektedir (Hergüner, 1993). Bu da kadının spor ile sosyalleşmesine katkı sağlamaktadır.

Tatar ve arkadaşlarının yapmış olduğu bir çalışmaya göre, kadınların yaşının ilerlemesi ve gerek sağlıklı gerekse de boş zamanlarını değerlendirme amacıyla spora verdikleri önemin arttığı görülmektedir. Kadınların spor yapamama durumlarını

etkileyen başlıca koşulları şu şekilde değerlendirebiliriz; çocuk bakımı, ev işleri, çevresel yönden spora yönlendirilmeme, spora ayrılacak zaman bulamama ve tesis yetersizliği kadınların spor yapamama nedenlerini açıklamaktadır (Tatar ve ark., 2010).

Spor yapma alışkanlıklarının sağlık durumu ve yaş ile ilgisinin bulunmasının yanı sıra ekonomik imkanlar ile ilişkisi bulunmaktadır. Kent yaşamında artan spor ve fitness salonlarına üye olmak belli bir ekonomik güçte gerektirmektedir. Bu açıdan bakıldığı zaman gelir düzeyi spor yapma alışkanlıklarını etkileyen bir durum olarak görülmektedir (Çaha ve ark., 2014).

Kadınların spor yapma katılımlarının erkeklere oranla düşük bir düzeyde olmasının birçok nedeni bulunmaktadır. Türkiye’de yapılmış olan bir çalışmada kadınların spora ayırmadıkları zamanları, ailenin izin alamama durumu, güvensiz hissetme koşulları ve ev eksenli hayatlarının olması (Koca ve ark., 2009) spor yapmaya engel bir durum teşkil etmektedir. Bu açıdan bakıldığında kadının spora olan katılımı az olmakla birlikte spor yapan erkeğin sayıca ve kültürce fazla olması sporun erkek egemenliği içinde olduğunu söylemek mümkündür (Koca, 2011).

Bölgesel spor merkezlerine üye olan kadınlar ve üniversite öğrencileri üzerinde Davis ve Cowles (1991) egzersiz ve vücut imajı arasındaki ilişkiyi araştıran bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışmada kadınların fiziksel ve zihinsel olarak kendilerini daha iyi hissetmelerinden dolayı egzersize katılma oranları erkeklerden daha yüksektir. Çünkü kadınlar egzersize katılırken yeni arkadaşlıklar kurup iletişim içerisinde olup eğlenmek isterler, bu yüzden egzersiz seçimlerini yaparken buna dikkat ederler. Özellikle rekabet ortamının olmadığı yeni arkadaş edinme olanaklarının olduğu fiziksel aktiviteleri tercih ederler (Yeltepe, 2007).

Ülkemizde kadınların spora yönelmeleri konusunda yapılan araştırmada aşağıda yer alan sonuçlara ulaşılmıştır:

- Türkiye’de kadınların spor ile ilişkisi, içinde yaşadığı toplumsal tabaka ve yaşadığı yerleşim yerine göre değişmektedir.
- Aile bağlarının çok güçlü olduğu kadınların babaları ya da eşlerinden izin almadan spor yapmalarının pek olası bir durum olması düşünülemez.

- Spor, kadınsı bir faaliyet olarak düşünülmemektedir.

- Evlilik, kadınların spor yapması için önemli bir engeldir. Erkek, karısının hayatını kontrol etmek istemekte ve çoğu zaman kıskançlık nedeniyle eşinin spor yapmasına izin vermemektedir. Bu sonuçlar göstermektedir ki; ülkemizde kadınların spora katılmaları hoş karşılanmamaktadır. Bunun temelinde ise gelenek ve göreneklerin bulunması ve toplumsal baskı nedeniyle kadınların spor konusuna olumsuz bakmaları yer almaktadır (Dever, 2010).

Markula'ya (1995) göre, fitness fiziksel aktivite ve egzersiz alanları kadınlar için sadece güçlenme ve özgürleşme alanı değildir. Ayrıca kadınların ideal bedene yöneltme amacıyla bir eylem biçimi sunmakta ve kadınların toplumsal cinsiyet sistemine eklemlenme işlevini yeniden üretmektedir (Markula,1995).

4.3. Sosyalleşme Kavramı

Sosyalleşme özünde bir öğrenme olayı olarak değerlendirilmekte ve bireyin birliktelik içinde yer alan tutum ve davranışları öğrenmesi olarak tanımlanmaktadır. Birey, örgüt içine girdiğinde sosyalleşme süreci ile örgüt veya grubun bir parçası olur sosyalleşme süreci anlık bir olay değildir, bireyin yaşamı boyu devam eder. Okula gitme, yeni işe başlama, yeni göreve atanma gibi dönemlerde sosyalleşme yoğunluğu artmaktadır (Hammer ve Organ, 1978). Sosyalleşme bireyin grup içinde oluşan normların öğrenilme sürecidir (Dönmezler, 1984).

Sosyalleşme tanım olarak bireyin kendi yaşadığı toplumsal kültürü ile kaynaşıp bütünleşmesi ve sosyal uyum sürecini olumlu kılan bir sistem mekanizmasıdır (Dönmezer, 1984). Bir diğer tanımda ise bireylerin içinde yaşamış olduğu toplum içinde belli davranış kalıplarını kazanma sürecine denir. Bu sayede bireyin göstermiş olduğu hal ve hareketlerin aslında kendi değerlerine, düşüncelerine ve yaşayış biçimine yansımaktadır. Böylelikle bireyin yaşadığı kültür içinde adaptasyon sürecini ve toplumsal uyum aşamalarını olumlu olarak etkilemektedir (Yetim, 2011).

Sosyalleşme, bireyin yeni dahil olduğu gruplar arasında var olan kurallar ve normlar biçimlerinin öğrenilmesi, grup içinde yaşayacağı mevki ve rollerin sonucunda kendi inanç ve becerilerinin benimsenmesi durumun denilmektedir (Ergün, 1987).

Bireyin sosyalleşme sürecinde hayata karşı öğrendiği bilgi ve tecrübeler aynı kalmamakta aktif bir süreç olduğu için sürekli gelişmektedir. Değişen dünya içinde bireylerin yaşam tanımları değişmekte ve hayata karşı yeni bireylerle bir araya gelerek karşılıklı uyumsal etkileşim oluşmaktadır (Doğan, 2005). Bireylerin, ortak kültür etkileşimleri ve grup ilişkileri sosyalleşme sürecinde aktif rol oynayan sistemler olarak gösterilmektedir. Öyle ki bireysel etkileşime aktif katkı sağlayan bu grupların yeri yadsınmaz derece öneme sahip olmaktadır (Horn, 1992).

4.3.1. Göç ve sosyalleşme

Göç kavramı olarak yeni bir yere taşınma sürecini ifade ederken yeni gidilen yere uyum ve adapte olma sorununu da beraberinde getirmektedir. Gidilen yere alışma, oranın sosyal ortamına uyum süreci, kültürel farklılıklar, asimile olma korkusu, kabul etme- edilme durumları sosyalleşme sürecine etki etmektedir (Murat ve Taşkesenlioğlu, 2009).

Türkiye coğrafi konumu nedeniyle sürekli iç göçe maruz kalmaktadır, bunun sonucunda göç eden bireylerin toplumsal kabul, kültür değişimleri ve uyum sorunları ortaya çıkarak kendini göstermektedir (Özdemir, 2012). Toplumsal uyum sürecine hızlı olarak ayak uydurma görünenin aksine daha yavaş ilerlemektedir. Sosyal alanda gruplar halinde yaşayan bireyler toplumsal yapının temelini oluştursalar da bu toplumsal yapıya adapte olma süreçleri kişiden kişiye değişmektedir (Demir ve Acar, 1997).

İsen ve Batmaz (2002) sosyalleşme sürecini şu şekilde tanımlamaktadır, bireyin başka bireyler ile ortak payda diliminde oluşan sosyal etkileşim sürecine denilmesidir. Bu etkileşim içinde psiko-sosyal öğrenme şeklinin meydana gelmesi ve sporun buna birincil destek alanı oluşturması bireylerin sosyalleşme sürecinde önemli rol oynamaktadır (Özdiñç, 2005).

Göç ile oluşan çevresel değişim sürecinde birey olumsuz etkilenmektedir. Uyum sürecinde olan bireylerde görülen birçok davranışsal sorun ortaya çıkmaktadır. Kültürlenme, benliğine olan saygı, ruhsal değişimler ve yaşam doyumu uyum sürecinde ve sosyalleşme de bireyi etkilemektedir (Akıncı ve ark., 2015). Bu olumsuz

etkileşimler göçün olumsuz sonuçları arasında yer almakta olup bireyi sosyal hayattan uzaklaştırmaya iten sebeplerden olmaktadır.

4.3.2. Kadın ve sosyalleşme

Psikolojik ve sosyal açıdan kadınların yaşamış oldukları sorunlar ile baş etme düzeyleri farklılık gösterdiğinden dolayı bu kadınların daha dışa dönük olmaları ve kendilerini daha rahat ifade edebilmeleri için desteklenmeleri ve sosyalleşmeleri gerekmektedir (Tuzcu ve Ilgaz, 2015). Sosyalleşen kadının kendi içinde ve aile içinde yaşadığı sorunlar ile baş etme süreci hızlanmaktadır. Spor sosyalleşme olarak gören kadınlar kendilerini daha aktif hissederek kendilerinin farkına varmaktadır. Buda sporun ev kadınları üzerinde yapmış olduğu olumlu etkileşim faaliyetidir. Ev ortamından uzaklaşan kadınlar spor ile kendilerine yeni alanlar yaratıp, yeni arkadaşlıklar edinerek daha aktif bir sosyalleşme süreci yaşamaktadır.

Ailesel göç ile geldikleri yeni yerlerde yaşamış oldukları sorunlar, sosyalleşme süreci içinde kendini gösteren eğitim, iş, hane içi yaklaşımlar ve toplumsal kalıplar kadınların adaptasyon sürecini olumlu/ olumsuz etkilemektedir (İlkkaracan ve İlkkaracan, 1998).

Türkiye’de iç göç eden kadınlar üzerinde yapılan bir araştırmaya göre kente göç etmelerinde yaşadıkları kırsal kesimde baskıcı tutum ve davranışlardan kopup kentin sunmuş olduğu daha iyi olanaklardan yararlanma düzeylerinde olumlu deneyim ortaya çıkmıştır. Bir diğer çıkan sonuç ise kadınların kır’da yaşamak yerine kentte yaşamak istemeleri kentin kadınlar üzerindeki cazibesini göstermektedir (Erman, 1997).

4.3.3. Spor ve sosyalleşme

Sporun temel amacı bireyin beden, ruhen ve sosyal açıdan gelişme sürecine ve toplumların modernleşme sürecine katkı sağlamaktır. Spor bireye kişisel fayda hizmeti sağlarken aynı zamanda toplumsal fayda açısından da hizmet etmektedir. Bireyin gelişmesi, sosyalleşmesi, başka toplumlarla olan iletişimine katkı sağlaması sporun

insan yaşamında yadsınmayacak faydalarının olduğunun kanıtı olarak karşımıza çıkmaktadır (Yetim, 2000).

Tanım olarak sosyalleşme, bireyin başka bireyler ile olan ilişkisi ile ortaklaşa buldukları ortam içinde öğrenme ve benimseme sürecine verilen isimdir (Kaplan ve Çetinkaya, 2014). Sosyalleşme ve sosyal öğrenmenin temelini başkaları ile kurulan iletişim oluşturmaktadır. Spor yapan bireylerin sosyalleşme sürecini hızlandırması ve çevresel ilişkilerinin artması sosyalleşme sürecinin nasıl ilerlediği hakkında bilgi vermektedir. Yapılan spor ile ilgili şehir veya ülke değiştiren bireyin farklı kişilik yapıları olan bireyler ile kaynaşma durumları sporun sosyalleştirme özelliğinin olduğunun bir kanıtı olarak karşımıza çıkmaktadır (Kuter, 1998).

Erkal (1986), sporun sosyalleşme sürecini şu şekilde açıklamaktadır. İnsan yaşamı boyunca sürekli olarak gelişme, ilerleme, karşılıklı dayanışma bilinci oluşturmada sporun etkisi büyüktür (Erkal, 1986).

Hatzigeorgiadis (2013) belirttiği gibi, sporun ve egzersizin değerinin bilinmesi klasik çağlara kadar dayanmaktadır. Antik Atina kentinde spor alanları yetişkin genç bireylerin sosyalleşmesi amacıyla yönelik yerler olarak kabul görmektedir. Platon ise onurlu ve iyi bireyler yetiştirmek için spor alanlarının başta beden ve ruh birleşim yeri olduğunu ifade etmektedir (Hatzigeorgiadis, 2013).

Sosyalleşme süreci ilk olarak aile ve arkadaş grupları arasında başlar daha sonra kitle iletişim araçlarının da devreye girmesiyle devam eder. Sosyalleşme gruplarından biri olan spor ise bireyin gelişim özelliklerini doğrudan etkileme gücüne sahiptir ve toplum ilişkilerinde önemli bir araç olarak görülmektedir (Çevik ve Kabasakal, 2013).

Sporun tanıtma özelliği bireyin kendisinin spor yapması, aile üyelerinin spor yapması ile başlayan sürece denilmektedir. Spor yapan bireyin yaşlıları ile daha hızlı kaynaştığı görülmektedir. Sporun yayılmasında kitle iletişim araçlarının yeri de önemlidir, öyle ki rol model oluşturma ve alanında iyi sporcuların reklam için kullanılması sporun sosyalleştirilmesine katkı sağlamaktadır (Kenyon, 1974).

Sporun sosyal gelişmeye katkısı tablo 1’de özetlenmiştir (Amman ve ark., 2000);

SPOR	-Spor turizmi -Sportif mallar -Yeni iş alanları -İktisadi büyüme -Spor programları -Sağlıklı iş gücü	SOSYAL GELİŞME
	-Hareket ve egzersiz -Haz, eğlenme ve dinlenme -Beden ve ruh sağlığı -Yabancılaşma kaybı	
	-Sosyalleştirme -Eğitim	
	-Statü sağlama -Sosyal hareketlilik	
	-Grup oluşturma -Sosyal bütünleşme -Ulusal aidiyet	
	-Uluslararası ilişkiler -Kültür alışverişi	

Tablo:1 Sporun Sosyal Gelişim Sürecine Katkıları

Spor faaliyetlerinin en bariz özelliği sosyal olmasıdır. Bireyin ilgilendiği spor dalına göre takım sporu ya da bireysel spor içinde yer alması ve sosyal olgu olarak görülmesi sporun sosyalleşmesi açısından olumlu bir süreç olarak düşünülmektedir (Erkal, 1992). Bireyler yaşam süreçlerini karşılıklı etkileşime dayalı gerçekleştirmek zorundadır. Eğer birey dışı dönük daha sosyal ilişkiler kuruyor ve sporla ilgileniyorsa iletişim çevresi spor çevresi etrafında olduğu görülmektedir (Karageorghis ve Terry, 2015).

Spor bireyin aktif sosyal çevre ile iletişimini sağlayan bir sosyal etkileşim süreci olmasından dolayı birey için çok önemlidir. Sporun birey gelişimi üzerinde ki bir diğer etkisi ise farklı kültür ve toplumda yer alan bireyler ile aynı spor dalı üzerinde

birleşerek sosyalleşme sürecine katkı sağlar (Yetim, 2005). Son yıllarda sporda sosyalleşme kavramının artması ile spor bir araç olarak kullanılmaya başlanmıştır. Buda yapılan çalışmalarda gösteriyor ki dezavantajlı grupların spor yapmasına önemli katkı sağlamaktadır (Borgogni ve Digennaro, 2015).

Sporun bir diğer işlevi de sosyalleşmedir, sosyalleşme süreci yeterli olmayan bireyler için yapılan katkılara denilmektedir. Literatürde sporun gelişme, bütünleşme, toplumsal yönden gelişime ve çeşitlenmeye katkıda bulunduğu vurgulanmaktadır (Ekholm, 2013).

Spor ve egzersiz yapmak için bir spor merkezine üye olan bireylerin spora başlama nedenleri arasında yeni arkadaş edinme ve sosyalleşme yer almaktadır. Bu durumun spor yapmaya olan devamlılık sürecini olumlu etkilediği ve bireylerin büyük çoğunluğu üzerinde yüksek motivasyon süreci oluşturduğu görülmüştür (Berger ve ark. 2007). Çaha (1999), sporun dinamik bir yapı olduğunu ve sosyal çevre katılımı sağlayan önemli bir yere sahip olduğunu belirtmektedir. Spor yapı olarak bireyin kendi dar dünyasından çıkıp geniş sosyal çevreler ile kaynaşma ve yeni arkadaşlar edinmesine katkı sağlar. Bireyin yaşamında sporun hal ve hareketlerine, duygu ve düşüncelerine, inanç ve değer sistemlerine önemli etkileri vardır (Çaha, 1999). Yeltepe'nin de belirttiği gibi spor yapan bireylerin çevreleri ile olumlu ilişkiler kurduğu, sosyal destek olarak spora olan katılım ve devamlılıklarının olumlu yönde etkilendiğini görülmektedir. Egzersiz yapmaya başlama nedenlerinden biri de sosyalleşme ve çevresel arkadaş edinmedir. Bu sürecin spor yapmaya olan olumlu katkısı yadsınmayacak bir öneme sahiptir (Yeltepe, 2012).

Sporun sosyal gelişime olan katkısı hem bireysel hem de toplumsal açıdan önemlidir. Spor ile sosyal çevre edinme ve kendini gerçekleştirme birey için mümkün olmaktadır (İmamoğlu, 1992). Spor ile sosyalleşmek bireyler arasında çıkar ilişkisinin olmadan kurulan temel insancıl bir yaklaşımdır (Keten, 1974).

4.3.1.1. Spor ile kadınların sosyalleşmesi

“Toplumsal cinsiyet algısının ve rollerinin, toplumsal yaşamın her noktasında kendini gösterdiği veya hissettirdiği gözlenmektedir. Bu durum spor terimi işitildiğinde akla gelen sporlardan, aktif olarak yapılan sporlara kadar kadın davranışlarını etkilemektedir. Başka bir ifadeyle, uzun bir süreç içinde inşa edilen bu algı kadınları kendilerine uygun görülen sportif pratiklere yönlendirmektedir. Bunun etkisini arzulan sporlarda da görmek mümkündür. Bir kadının yapmayı tercih ettiği sporlar da kendisi için oluşturulmuş güzellik, estetik, zariflik çerçevesinde olmaktadır” (Yüksel, 2014).

Kadınların kendi bedensel yeterlilik durumlarının farkında olmaları kendilerine olan güven ve bedensel algı biçimlerini olumlu yönde etkilemektedir. Oglesby ve arkadaşlarının (2007) açıkladığı gibi sporun kadına kazandırmış olduğu en iyi kazanım kendi bedenini keşfetme, hareket etme ve kendini ifade etme olarak belirtmektedir (Koca, 2011).

Bugün yapılan çalışma ve araştırmalar sonucunda kadınların spora katılım ve yarışmacılıklarının erkeklere göre daha düşük çıkmasının sebeplerinden birisi günümüzde hala kadınların spora katılımlarının toplum tarafından tam olarak destek görememesi ve kadına dayatılan ideal kadın rolüdür. Kadın ve erkeğin toplumda ki rolleri ve kendi cinsiyetlerine ait olduğunu düşündükleri öğretilmiş davranış kalıpları değiştikçe, spor ortamında cinsiyetler arasındaki spora özgü davranışlardaki farklarında gittikçe azaldığı görülecektir (Yeltepe, 2007).

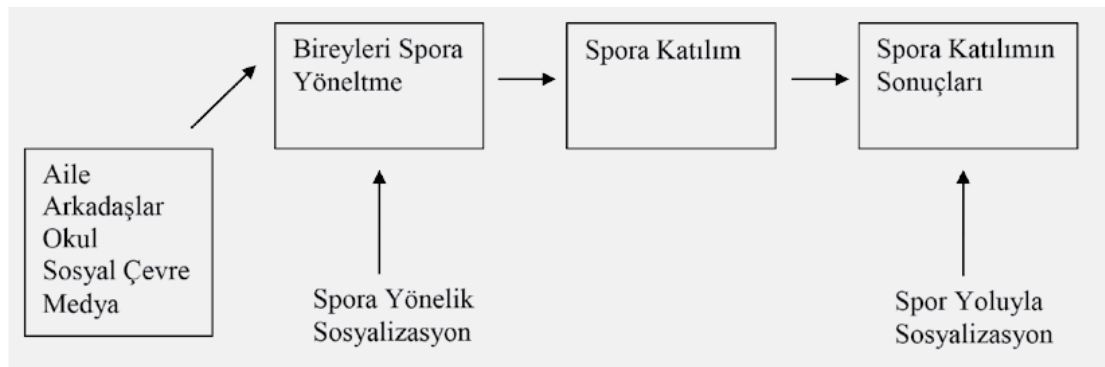
Fasting ve Pfister 1999’ da Türkiye’de yapmış oldukları bir çalışmada kadınların spor yapma engellerini araştırmışlardır. Çıkan sonuçlara göre çocuk bakımı yani annelik, eş durumu yüzünden aktif spor yapma oranlarının düşük olduğu ortaya çıkmaktadır. Yani eşleri istemediği süreç boyunca kadınların spor yapma eğilimleri düşük olacaktır (Fasting ve Pfister, 1999).

Toplumsal rolleri içinde zorunlu oldukları ilişki ağında, kendini fark ederek bağımsız olabileceği alanda fiziksel aktiviteye katılan kadınlar bu sayede günlük rutinleri dışına çıkma fırsatı elde etmektedir (Bulgu ve ark., 2008). Öyle ki kadınlar günlük yaşam pratikleri içinde spora ayırdıkları zaman ile sosyalleşme ile kendilerine yeni alanlar yaratmaktadır. Egzersiz ve spora yönelen kadınların hem fiziki hem de

psikolojik olarak güçlenmesi sporun kadınlar üzerindeki olumlu etkilerinden sayılmaktadır. Spor ile kendine güvenen kadın kendi fiziki becerilerini test etmekle birlikte kendine koymuş olduğu başarı duygusunu geliştirmeye katkı sağlar (Koca ve Bulgu, 2005).

4.3.1.2. Spor ile sosyalizasyon süreci

Leonard II (1980) tarafından sporda sosyalizasyon üzerine geliştirilen bir modelde sporun iki boyutlu bir süreç olduğu ele alınmıştır. Bu modeller 'spora yönelik sosyalizasyon' ve 'spor yoluyla sosyalizasyon' olarak belirtilmiştir. Bu boyutlardan ilk olanı bireyin spora çevresel yönlendirme ile başlamasını ifade ederken, spora yönelik sosyalizasyonda ise alt yapı çalışmaları ile spora başlanmasını ifade etmektedir. Sporda sosyalizasyonun diğer boyutu olan spor yoluyla sosyalizasyon bireyin spora katılmasından itibaren kazandığı sosyal ve psikolojik sonuçları göstermektedir. Başka bir ifade ile bireyde oluşan disiplin, karakter, ahlaki gelişim, iyi bir insan olma ve istediği kişilik özelliklerinin spor yoluyla oluşmasını sağlamaktadır. Bu iki başlık ayrı olarak incelenirse de temelde sporda sosyalizasyon sürecini oluşturmaktadır (Leonard II, 1980). Buna göre ebeveynlerin, kardeşlerin, arkadaşların, okuldaki olanakların ve öğretmenlerin yanı sıra sosyal çevre ve medya gibi araçlar bireylerin spora yönelmesinde önemli ajanlar olarak görülmektedirler

Şekil- 2: Spor Sosyalizasyon Süreci – Spora Yönelik Sosyalizasyon, Spor Yoluyla Sosyalizasyon

Sosyal bir olgu olan spor insanın kendini bulmasında, yenilemesinde ve sağlıklı olmasında önemli bir rol oynamaktadır. Sporun özellikle sosyalleşme sürecindeki etkileri, bireyler ve toplumlar arasında dostluk ve kardeşlik sağlayarak dünya barışına olumlu katkılar sağlamaktadır. Dolayısıyla, spor sosyolojisi alanında bilimsel çalışmaları teşvik eden toplumlar, olgunun sosyal yaşamdaki fonksiyonlarını daha verimli analiz edebilmekte ve sosyalleşme sürecini daha etkin bir şekilde yaşamaktadırlar.

Sporun sosyalleşme sürecine olumlu katkıları bulunmakta ve spor eğitimi almış bireylerin sosyal olma süreçleri daha hızlı ilerlemektedir. Spor eğitimi almış bireylerin topluma daha faydalı olacakları düşüncesi erkeklere oranla kadınlarda daha baskın bir sonuçtur. Spor ile sosyalleşme eğiliminde olan erkeklerin kadınlara oranla spora faydalı bireyler yetişmesine daha olumsuz bakmaktadırlar (Özdiñ, 2015).

Türk sporunun özellikle son zamanlarda yakalamış olduğu çeşitli başarıların ülkemizde sosyal bütünleşmeyi olumlu yönde etkilediği görölmektedir. Bu nedenle sporun sosyal açıdan faydalarını arttırabilmek için ülkemizde spor sosyolojisi alanında düzenlenecek bilimsel çalışmalara daha fazla gereksinim duyulmaktadır.

5. GEREÇ ve YÖNTEM

5.1. Araştırma Modeli ve Hipotezleri

Türkiye'nin herhangi bir ilinden İstanbul Beylikdüzü ilçesine göç etmiş olan kadınların sosyalleşme süreçlerinde sporun yerini inceleyen bu çalışmada betimsel ve taramaya yönelik bir yöntem uygulanmıştır. Söz konusu tarama modeli yaklaşımı; geçmişte veya halen var olan bir durumun değiştirilmeden betimlenmesini amaçlanmakta; iki veya daha fazla değişkenin aralarındaki ilişkinin betimlenmesi amaçlanmaktadır (Karasar, 2006). Araştırma kapsamında test edilmek üzere geliştirilen hipotezler EK-1' de sunulmuştur.

5.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışmanın evrenini Beylikdüzü ilçesi genelindeki spor merkezlerine üye olan kadınlar oluştururken; örneklemini ise bu ilçede bulunan B.düzü Belediyesine ait iki spor salonuna üye olan kadınlar oluşturmaktadır. Araştırma, toplam 274 kadın üzerinden anket yöntemi ile yapılmıştır. Ancak ankete katılan 12 kadın yurt dışı, 90 kadın İstanbul ve 17 kadın B.düzü doğumlu olduğundan dolayı toplamda 119 kadın anketin sonuç kısmına dahil edilmemiştir. Bulgular İstanbul'un dışında herhangi bir ilde doğmuş olan 155 kadın üzerinden değerlendirilmiştir.

5.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmaya ilişkin verilere yapılan literatür taramasının ardından Doğrusöz (2016) tarafından 'Londra'da Türkiyeli Kadın Göçmenlerin Sosyal Entegrasyonunda Sporun Rolü' (Doğrusöz, 2016) başlıklı yüksek lisans tezinden alınan anket çalışması vasıtasıyla toplanmıştır.

Uygulamaya başlamadan önce anket hakkında kadınlara gerekli açıklamalar yapılmış, soruların her kadın tarafından kendi tercihlerine uygun seçeneklerde işaretlenmesi istenmiştir. Uygulamanın ardından ölçme araçları kontrol edilerek boş bırakılan ya da tek seçeneğin işaretlenmesi gereken sorularda birden fazla seçeneğin cevaplandırıldığı ölçme araçları araştırma kapsamına alınmamıştır.

Anketin birinci bölümünde, kadınların genel ve demografik bilgilerini belirlemeye yarayan sorular bulunmaktadır. Kendi içinde iki farklı bölüme (A ve B) ayrılmış olan

bu bölümde “yaş, doğum yeri, önceden yaşanılan yer, göç etme sebepleri, sağlık problemleri, ilgilendikleri spor dalları” gibi değişkenler yer almaktadır.

Anket formunun ikinci bölümünde ise, kadınların spor ile ilişkisi ve spor üzerine düşünceleri, toplulukta kurmuş oldukları ilişkilerle ilgili sorulara yer verilmiştir. Kendi içinde 6 farklı bölüme (c, d, e, f, g ve h) ayrılan bu bölüm birbirini tamamlayan soruları içermektedir. Anket bölümlerinin sorularında istenilen cevaplarda 5’li likert tipi ölçek kullanılmıştır. Anketin C bölümünde 1“Etkiler”, 2“Biraz Etkiler”, 3“Biraz Etkiler- Biraz Etkilemez”, 4“Biraz Etkilemez”, 5“Etkilemez” seçeneklerinden kadınların görüşlerine uygun olan seçeneği işaretlemeleri istenmiştir. D bölümünde 1“Evet”, 2“Hayır”, 3“Bilmiyorum”. E, F, G ve H bölümlerinde ise 1“Kesinlikle Katılmıyorum”, 2“Katılmıyorum”, 3“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, 4“Katılıyorum”, 5“Kesinlikle Katılıyorum” seçenekleri yer almıştır.

Anketin son bölümünde (I) ise kadınların eğitim, meslek, aylık gelir, medeni hal, çocuk sahibi olup olmadıkları ve bir derneğe üye olup olmadıkları gibi yaşam şartları ile ilgili değişkenler yer almaktadır.

Katılımcı kadınlara uygulanan anket 15’i kişisel ve genel bilgi ile görüş, 65’i kadınların spor ile ilgili bireysel ve toplumsal düşüncelerini ölçen toplam 80 sorudan oluşmuştur.

5.4. Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında anket formu araştırmacı tarafından katılımcılara 25 Şubat - 22 Nisan 2019 tarihleri arasında uygulanmıştır.

Anket uygulamasının öncesinde yapılan çalışmada; araştırmanın hangi amaç ile gerçekleştirildiği, seçeneklerin nasıl işaretlenmesi gibi hususlarda katılımcı kadınlar bilgilendirilmiştir. Anket uygulamasına katılım ‘gönüllülük ilkesi’ esasına göre yapılmıştır.

5.5. Verilerin Analizi

Anket verilerinin değerlendirilmesinde veriler Microsoft Excel 2010 programında düzenmiş olup sonrasında SPSS paket programından yararlanılmıştır. Verilerin çözümlenme sürecinde, frekans analizi uygulanmış ve tablolar oluşturulmuştur.

Analizlerde $p=0.05$ anlamlılık düzeyi ele alınmıştır. Sosyalleşmede sporun rolü bağımlı değişkenimiz ile yaş, göç yılı gibi bağımsız değişkenler incelenmiş ve hipotezlere uygun şekilde analiz işlemlerine geçilmiştir. Değişkenler arasındaki korelasyonlardan çıkan sonuçlar ise çeşitli tablolarda gösterilmiştir. Bu tablolardan birisi olan ki kare testi ile değişkenler arasında ilişkiyi belirleyebilen, ilişkinin yönünü ve ilişkinin derecesini belirleyebilen ilişki katsayıları üzerinde durulmuştur. Ayrıca satır ve sütun sayısından bağımsız olan tablolarda kullandığımız ve iki değişken arasındaki ilişki gücünü gösteren cramer's v ve değişkenler arasındaki ilişkinin derecesini belirlemede eta katsayısı testi gerçekleştirilmiştir (Karagöz, 2010).

6. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde; ilk olarak katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bulgular açıklanmıştır. Ardından araştırma ölçeklerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler sunulmuş ve araştırma sorularına yönelik bulgulara yer verilmiştir.

6.1. Demografik ve Göç Özelliklerine İlişkin Bulgular

Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin frekans dağılımları Tablo-2’de sunulmuştur.

Değişken	Frekanslar (N)	Yüzde (%)
Yaş (Yıl)		
18-30	41	26,50
31-43	63	40,60
44-55	36	23,20
56 ve üzeri	15	9,7
Toplam	155	100
Beylikdüzü’nde İkamet Ettiği Yıl		
1-4	42	27,1
5-8	34	21,9
9-12	30	19,4
13 ve üzeri	49	31,6
Toplam	155	100
İstanbul’a Gelmeden Önceki İkamet		
Şehir	82	52,9
İlçe	53	34,2
Köy	20	12,9
Toplam	155	100
İstanbul’a Göç Etme Sebepleri		
Ekonomik	42	27,1
Politik	6	3,9
Eğitim	41	26,5
Evlilik	30	19,4
İş/Atama	44	28,4
Ebeveyn Göçü	35	22,6
Diğer	9	5,8
Toplam	207	Birden fazla cevap

Eğitim Durumu		
İlkokul	13	8,5
Ortaokul	7	4,5
Lise	32	20,6
Üniversite	85	54,8
Yüksek lisans	18	11,6
Toplam	155	100
Aylık Ortalama Sabit Geliri Olan		
2.499 TL ve altı	31	33,3
2.500-3.499 TL	23	24,7
3.500 TL ve üzeri	39	42,0
Toplam	93	100
Medeni Durum		
Evli	97	62,6
Bekar	51	32,9
Boşanmış	7	4,5
Toplam	155	100

Tablo-2: Katılımcıların Demografik ve Göç Özelliklerine İlişkin Bulgular

Tablo-2’de görüldüğü üzere yaş durumu özelliklerine göre 18-30 yaş arası katılımcıların % 26.50, 31-43 yaş arası katılımcıların % 40.60, 44-55 arası katılımcıların % 23.20 ve 56 yaş üzeri katılımcıların oranının da % 9.7 olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların Beylikdüzü’nde ikamet ettiği yıl 1-4 yıl % 27.1, 5-8 yıl % 21.9, 9-12 yıl % 19.4 ve 13 ve üzeri % 31.6 olarak belirlenmiştir. İstanbul’a gelmeden önce katılımcıların yaşadıkları yer % 52.9 şehir, % 34.2 ilçe, % 12.9 köy olarak belirlenmiştir.

Katılımcıların İstanbul’a göç etme sebepleri incelendiğinde ise birden fazla cevap şikkı işaretleyebilen kadınların % 27,1’inin ekonomik, % 3,9’unun politik, % 26,5’inin eğitim, % 19,4’ünün evlilik, % 28,4’ünün iş/atama, % 22,6’sının ebeveyn göçü ve % 5,8’inin diğer sebeplerle İstanbul’a göç ettiği görülmüştür.

İstanbul’a göç etme nedenleri arasında ilk sırada iş/ atama ar--dından ekonomi ve eğitim yer almaktadır. Evlilik seçeneğinin ise % 19,4 ile beşinci sırada olması kadınların, göç sürecindeki bağımlı göçünü kısmen destekler niteliktedir.

Katılımcıların eğitim durumları incelendiğinde; % 8.5 ilkokul, % 4.5 ortaokul, % 20.6 lise, % 54.8 üniversite ve % 11.6 yüksek lisans düzeyindedir. Aylık net ortalama kişisel gelirlerinin sorulduğu soruyu ise sabit geliri olan 93 kadın yanıtlamış ve % 33.3'ü 2.499 TL ve altı, % 24.7'si 2.500-3.499 TL ve % 42.0'si 3.500 TL ve üzeri olarak belirlenmiştir. Son olarak katılımcıların % 62.6 evli, % 32.9 bekar ve % 4.5'inin de boşanmış olduğu görülmüştür.

6.2. Spor ile İlişkilerine İlişkin Bulgular

Katılımcıların spor ile ilişkilerine ait frekans dağılımları Tablo-3'de sunulmuştur.

Değişken	Frekanslar (N)	Yüzde (%)
Spor Yapma Sıklıkları		
Haftada üç günden fazla	29	18,7
Haftada üç gün	32	20,6
Haftada üç günden az	33	21,3
Düzensiz	61	39,4
Toplam	155	100
Spor Salonuna Üyelik Önemini		
Önemli değil	10	6,5
Biraz önemli	19	12,3
Önemli	63	40,6
Çok önemli	63	40,6
Toplam	155	100
İlgilendiği Spor		
Yürüyüş	108	69,7
Pilates	96	61,9
Fitness	64	41,3
İsteddiği Spor		
Yüzme	64	41,3
Zumba-dans	45	29,0
Dövüş sporları	36	23,2

Tablo-3: Katılımcıların Spor ile İlişkileri

Katılımcılar spor yapma sıklıkları sorusuna haftada üç günden fazla % 18.7, haftada üç gün % 20.6, haftada üç günden az % 21.3 ve düzensiz % 39.4 seçeneklerini tercih etmişlerdir. Katılımcıların spor yapmasında bu salona üyeliğin ne kadar önemli olduğu; önemli değil % 6.5, biraz önemli % 12.3, önemli % 40.6, çok önemli % 40.6 düzeydedir. Katılımcılar anketteki B7 nolu 14 farklı seçenekli spor türü içinden en fazla ilgilendiği üç spor türünü yürüyüş % 69.7, pilates % 61.9 ve fitness % 41.3 olarak belirlemişlerdir. Kadınların üye oldukları spor merkezlerinde pilates ve fitness branşlarının olması bu branşlara katılımı arttırdığı gözlemlenmiştir. Katılımcıların yapmak istedikleri spor türleri arasında ilk sırayı yüzme % 41.3 oranla almış ve sonra zumba-dans % 29.0 ve dövüş sporları % 23.2 şeklinde sıralanmıştır.

6.3. Spor Yapma Tercihlerini Etkileyen Bulgular

Katılımcılara anketin E bölümünde ki 1-3 ve 4 numaralı sorular spora olan katılımları için gerekli imkânların önemini ortaya çıkarmak için sorulmuştur. Verilen yanıtlara ilişkin istatistikler Tablo 4’de sunulmuştur.

Yüzdellik Dilimler (%)	Yaşadığım bölgede spor tesislerinin bulunması spor yapabilmem için önemlidir	Spor yaptığım ortamda kendimi güvenli hissetmem spor yapabilmem için önemlidir	Spor yaptığım ortama gidiş ve gelişte kendimi güvenli hissetmem spor yapabilmem için önemlidir
Kesinlikle katılmıyorum	9,0	4,5	5,8
Katılmıyorum	5,8	3,2	3,2
Ne katılıyorum, ne katılmıyorum	4,5	1,3	2,6
Katılıyorum	18,7	31,6	32,9
Kesinlikle katılıyorum	61,9	59,4	55,5
Toplam	100,0	100,0	100,0

Tablo 4: Spora Katılım için Gerekli İmkanlar

Katılımcıların spora olan katılımları için gerekli imkânların önemini ortaya çıkarmak için sorulan sorulara kadınlar % 61.9 yaşadıkları bölgede spor tesislerinin

bulunması % 59.4 spor yaptığı ortamda kendini güvenli hissetmesi ve % 55.5 spor yaptığı ortama gidiş gelişte ki güvenli yolculuk önemlidir seçeneğini yoğunluklu olarak tercih ettikleri gözlemlenmiştir.

Katılımcılara, spor yapmak veya yapmamak konusunda bir karar verdiğinizde, size yakın olan insanların ve sosyal çevrenizin etkileri üzerine sorduğumuz on soruya katılımcıların cevapları Tablo- 5’de sunulmuştur.

Yüzdeler Dilimler (%)	Etkiler	Biraz Etkiler	Biraz Etkiler, Biraz Etkilemez	Biraz Etkilemez	Etkilemez	Toplam
Anne ve babaların tercihleri ve düşünceleri, spor yapma veya yapmama tercihi	16,1	11,0	7,1	6,5	59,4	100,0
Birinci derece akrabalarımın tercihleri ve düşünceleri, spor yapma veya yapmama tercihi	9,0	7,7	5,8	7,7	69,7	100,0
Spor yapan arkadaşlarıımın tercihleri ve düşünceleri, spor yapma veya yapmama tercihi	15,5	16,8	12,3	9,7	45,8	100,0
Hemşerilerimin tercihleri ve düşünceleri, spor yapma veya yapmama tercihi	2,6	5,2	9,7	7,7	74,2	100,0

Komşularımın tercihleri ve düşünceleri, spor yapma veya yapmama tercihim	5,2	7,1	7,1	9,0	71,0	100,0
Spor yaptığım ortamda benim kültürümden erkeklerin olması, spor yapma veya yapmama tercihim	12,9	10,3	11,0	7,1	58,1	100,0
Spor yaptığım ortamda benim kültürümden kadınların olması, spor yapma veya yapmama tercihim	9,0	7,7	7,7	5,8	69,7	100,0
Spor yaptığım ortamda başka kültürden erkeklerin olması, spor yapma veya yapmama tercihim	18,1	10,3	9,7	4,5	56,8	100,0
Spor yaptığım ortamda başka kültürden kadınların olması, spor yapma veya yapmama tercihim	7,7	8,4	11,0	5,2	67,1	100,0
Dini inançlarım spor yapma veya yapmama tercihim	3,9	4,5	5,2	4,5	81,9	100,0

Tablo 5: Spor Yapma Tercihlerindeki Etkiler

Katılımcıların, % 59.4 anne ve babasından, % 69.7 birinci derece akrabalarından, % 45.8 arkadaşlarından, % 74.2 hemşerilerinden, % 71.0 komşularından, % 58.1 kendi kültüründen erkeklerin olmasından, % 69.7 kendi kültüründen kadınların olmasından,

% 56.8 başka kültürden erkeklerin olmasından % 67.1 başka kültürden kadınların olmasından etkilenmedikleri gözlemlenmiştir. Kadınların en çok % 15.5 ile spor yapan arkadaşlarından etkilendikleri de araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Katılımcı kadınların dini inanışlarının ise % 81.9 gibi yüksek bir oranla spor yapma tercihlerini etkilemediği görülmüştür.

6.4. Spor ile İlgili Toplumsal Bulgular

Katılımcılara anketin H bölümünde yer alan spor yapmanın veya spora katılımın toplumsal faydaları hakkındaki düşüncelerini ölçen 8 soru sorulmuş ve yanıtlara verilen istatistikler Tablo- 6'da sunulmuştur.

Yüzdeler Dilimler (%)	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
Spor toplumlar arası sosyal bütünleşmede önemli rol oynar.	0,6	3,9	6,5	40,0	49,0	100,0
Spor insanlar arası iletişime yardım eder.	1,9	2,6	4,5	45,2	45,8	100,0
Spor eğitimi topluma faydalı bireyler yetiştirilmesinde önemli rol oynar.	1,9	2,6	5,2	31,0	59,4	100,0
Spor bireysel yeteneklerin keşfedilmesini sağlar.	2,6	1,9	4,5	35,5	55,5	100,0

Spor insanların birbirine karşı olumlu duygular oluşturma-sını sağlar	2,6	3,9	10,3	34,8	48,4	100,0
Spor yaşadığımız sosyal çevreye daha çabuk uyumlu olmamızı sağlar.	2,6	4,5	9,7	40,6	42,6	100,0
Spor insanların sosyal iletişime kurmasına ve gelişmesine olanak sağlar.	1,9	3,2	9,0	36,8	49,0	100,0
Spor değişik kültürlerdeki insanların birbirlerini tanımasını olanak sağlar.	1,3	1,3	11,6	40,6	45,2	100,0

Tablo 6: Sporla İlgili Toplumsal Düşünceler

Tablo-6’da görüldüğü üzere katılımcılar, spor yapmanın veya spora katılımın toplumsal faydaları üzerine sorduğumuz sorularda:

- i. Spor toplumlar arası sosyal bütünleşmede önemli rol oynar: % 0.6 kesinlikle katılmıyorum, %3.9 katılmıyorum, % 6.5 ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 40.0 katılıyorum, % 49.0 ise kesinlikle katılıyorum seçeneğini tercih etmiştir.
- ii. Spor insanlar arası iletişime yardım eder: % 1.9 kesinlikle katılmıyorum,

% 2.6 katılmıyorum, % 4.5 ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 45.2 katılıyorum, % 45.8 ise kesinlikle katılıyorum seçeneğini tercih etmiştir.

- iii. Spor eğitimi topluma faydalı bireyler yetiştirilmesinde önemli rol oynar. % 1.9 kesinlikle katılmıyorum, % 2.6 katılmıyorum, % 5.2 ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 31.05 katılıyorum, % 59.4 ise kesinlikle katılıyorum seçeneğini tercih etmiştir.
- iv. Spor bireysel yeteneklerin keşfedilmesini sağlar: % 2.6 kesinlikle katılmıyorum, %1.9 katılmıyorum, % 4.5 ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 35.5 katılıyorum, % 55.5 ise kesinlikle katılıyorum seçeneğini tercih etmiştir.
- v. Spor insanların birbirine karşı olumlu duygular oluşturmasını sağlar: % 2.6 kesinlikle katılmıyorum, % 3.9 katılmıyorum, % 10.3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 34.8 katılıyorum, % 48.4 ise kesinlikle katılıyorum seçeneğini tercih etmiştir.
- vi. Spor yaşadığımız sosyal çevreye daha çabuk uyumlu olmamızı sağlar: % 2.6 kesinlikle katılmıyorum, % 4.5 katılmıyorum, % 9.7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 40,6 katılıyorum, % 42.6 ise kesinlikle katılıyorum seçeneğini tercih etmiştir.
- vii. Spor insanların sosyal iletişim kurmasına ve geliştirmesine olanak sağlar: % 1.9 kesinlikle katılmıyorum, % 3.2 katılmıyorum, % 9.0 ne katılıyorum, ne katılmıyorum, % 36.8 katılıyorum, % 49.0 ise kesinlikle katılıyorum seçeneğini tercih etmiştir.
- viii. Spor değişik kültürlerdeki insanların birbirlerini tanımalarına olanak sağlar: % 1.3 kesinlikle katılmıyorum, % 1.3 katılmıyorum, % 11.6 ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 40.6 katılıyorum, % 45.2 ise kesinlikle katılıyorum seçeneğini tercih etmiştir.

Araştırmaya katılan kadınların spor yapmanın veya spora katılımın toplumsal fayda ve sosyalleşme düzeyine etkisi sorularında yüksek oranda kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum seçeneklerini tercih ettikleri görülmüştür.

Ayrıca Tablo-7’de görüldüğü gibi tek bir faktör üzerinde yoğunlaşmış soru ölçeği için sporun toplumsal gelişime faydaları başlıkları altında ifade edilmiştir.

Faktörün Adı	Soru İfadesi	Faktör Ağırhkları	Faktörün Açıklayıcılığı (%)	Güvenilirlik
Toplumsal faydaları	Spor insanların sosyal iletişim kurmasına ve geliştirmesine olanak sağlar.	,853	67,312	,905
	Spor değişik kültürlerdeki insanların birbirlerini tanımalarına olanak sağlar.	,838		
	Spor eğitimi topluma faydalı bireyler yetiştirilmesinde önemli rol oynar.	,827		
	Spor toplumlar arası sosyal bütünleşmede önemli rol oynar.	,820		
	Spor yaşadığımız sosyal çevreye daha çabuk uyumlu olmamızı sağlar.	,816		
	Spor insanlar arası iletişime yardım eder.	,811		
	Spor insanların birbirine karşı olumlu duygular oluşturmasını sağlar.	,805		
	Spor bireysel yeteneklerin keşfedilmesini sağlar.	,791		
Toplam			67,312	
KMO Ölçek Geçerliliği			736,813	
Ki kare			28	
Sd			,000	
P değeri				

Tablo-7: Sporun Toplumsal Gelişime Faydaları Faktör Analizi Sonuç Tablosu

6.5. Hipotezlerin İrdelenmesi

H1: Kadınların spor yapma sıklıkları ile Beylikdüzü ilçesinde ikamet ettikleri süre arasında olumlu yönde etkileşim vardır.

Tablo- 8’de örnekleme oluşturan kadınların Beylikdüzü’nde ikamet etme süresinin spor yapma sıklıklarını etkileyip etkilemediği incelenmiştir.

		Ne sıklıkla spor yapabiliyorsunuz?				Total	
		Haftada üç günden fazla düzenli	Haftada üç gün	Haftada üç günden az düzenli	Düzensiz		
Beylikdüzü'nde ikamet etme süresi	1-4 yıl	Count	7	9	6	20	42
		B.düzü'nde ikamet etme süresi	16,7%	21,4%	14,3%	47,6%	100,0%
	5-8 yıl	Count	7	5	9	13	34
		B.düzü'nde ikamet etme süresi	20,6%	14,7%	26,5%	38,2%	100,0%
	9-12 yıl	Count	4	7	4	15	30
		B.düzü'nde ikamet etme süresi	13,3%	23,3%	13,3%	50,0%	100,0%
	13 yıl ve üzeri	Count	11	11	14	13	49
		B.düzü'nde ikamet etme süresi	22,4%	22,4%	28,6%	26,5%	100,0%
	Total	Count	29	32	33	61	155
		B.düzü'nde ikamet etme süresi	18,7%	20,6%	21,3%	39,4%	100,0%

Tablo- 8: Beylikdüzü’nde İkamet Etme Sürelerine Göre Spor Yapma Sıklıklarının Frekansı

Tablo- 8’de örnekleme oluşturan kadınlardan Beylikdüzü’nde ikamet etme süresi 1-4 yıl arasında olanların % 22.4’ü haftada üç günden fazla düzenli, % 22.4’ü haftada üç gün, % 28.6’sı haftada üç günden fazla düzenli, % 26.5’inin de düzensiz olarak spor yaptığı görülmektedir.

	Value	df	p
Pearson Chi-Square	8,923 ^a	9	,444
Likelihood Ratio	9,282	9	,412
Linear-by-Linear Association	1,501	1	,220
N of Valid Cases	155		

Tablo- 9: Beylikdüzü'nde İkamet Etme Sürelerine Göre Spor Yapma Sıklıklarının Ki Kare Analizi

Tablo- 9 'a göre ki kare testinin analizi sonucunda sign değeri 0.05'ten büyük çıktığı için ($\chi^2 (9) > 8.923$, $P = 0,444$) kadınların spor yapma sıklıklarının Beylikdüzü'nde ikamet etme sürelerinden bağımsız olduğuna karar verilmiştir ($p = ,444 > 0.05$). Bu testi uyguladığımız grupta diğer ilişki ölçülerinin değerleri de Beylikdüzü'nde ikamet etme süreleri ile spor yapma sıklıkları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir.

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,240	,444
	Cramer's V	,139	,444
N of Valid Cases		155	

Tablo-10: Beylikdüzü'nde İkamet Etme Sürelerine Göre Spor Yapma Sıklıklarının Cramer's V Analizi

Beylikdüzü'nde ikamet etme sürelerine göre spor yapma sıklıklarının arasında ilişki yeterince kanıt olmadığını gösteriyor. Kadınların Beylikdüzü'nde ikamet etme süreleri arttıkça spor yapma sıklıklarının arttığına dair anlamlı bir fark yoktur. Tablo-10'daki Cramer's V testi ki kare'yi destekler nitelikte çıkmıştır.

H2: Beylikdüzü ilçesine göç etmiş kadınların gelirleri ve spor yapma sıklıkları arasında doğru orantı vardır.

Tablo-11’de örnekleme oluşturan ve sabit geliri olan 93 kadının gelirleri ile spor yapma sıklıkları analiz edilmiştir.

		Ne sıklıkla spor yapıyorsunuz?			Total	
		Haftada üç gün ve üzeri düzenli	Haftada üç günden az düzenli	Düzensiz		
Gelir grubu	2.500 TL ve altı	Count	11	5	15	31
		Gelir grubu	35,5%	16,1%	48,4%	100,0%
	2.500-3.500 TL aralığı	Count	7	7	9	23
		Gelir grubu	30,4%	30,4%	39,1%	100,0%
	3.500 TL ve üzeri	Count	15	5	19	39
		Gelir grubu	38,5%	12,8%	48,7%	100,0%
Total	Count	33	17	43	93	
	Gelir grubu	35,5%	18,3%	46,2%	100,0%	

Tablo- 11: Beylikdüzü’ e Göç Etmiş Kadınların Gelir Seviyesi ile Spor Yapma Sıklıklarının Frekansı

Tablo- 11’e göre gelir seviyesi 2.500 TL ve altı olan kadınların % 35.5’ü haftada üç gün ve üzeri düzenli, % 16.1’i haftada üç günden az düzenli ve % 48.9’u düzensiz, gelir seviyesi 2.500-3.500 TL aralığında olan kadınların % 30.4’ü haftada üç gün ve üzeri düzenli, % 30.4’ü haftada üç günden az düzenli ve % 39.1’i düzensiz olarak spor yaptığı görülmektedir. Gelir seviyesi 3.500 TL ve üzeri olan kadınların ise % 38.5’i haftada üç gün ve üzeri düzenli, % 12.8’i haftada üç günden az düzenli ve % 48.7’sinin düzensiz olarak spor yaptığı görülmektedir.

	Value	df	p
Pearson Chi-Square	3,170 ^a	4	,530
Likelihood Ratio	2,953	4	,566
Linear-by-Linear Association	,021	1	,884
N of Valid Cases	93		

Tablo- 12: Gelir Seviyesi ve Spor Yapma Sıklıklarının Ki Kare Analizi

Tablo- 12' ye göre ki kare testinin analizi sonucunda sign değeri 0.05'ten büyük çıktığı için ($x^2(4) > 3.170$, $P = 0,530$) kadınların spor yapma sıklıkları gelir durumundan etkilenmemektedir ($p = ,530 > 0.05$).

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,185	,530
	Cramer's V	,131	,530
N of Valid Cases		93	

Tablo-13: Gelir Seviyesi ve Spor Yapma Sıklıklarının Cramer's V Analizi

			Value
Nominal by Interval	Eta	Gelir grubu Dependent	,015
		b1_yeni Dependent	,022

Tablo-14: Gelir Seviyesi ve Spor Yapma Sıklıklarının Eta Analizi

Kadınların gelir seviyeleri ile spor yapma sıklıkları arasında anlamlı bir farklılık olmadığını gösteriyor. Tablo-13 ve tablo-14 'deki Cramer's V ve eta testi ki kare'yi destekler nitelikte çıkmıştır. Eta'nın, 015 çıkması aralarında zayıf bir ilişki olduğunu göstermektedir. Kadınların gelir durumları spor yapmaları için bir faktör değildir. Gelir durumları spor yapma sıklıklarını etkilemiyor, genele baktığımızda bütün gelir gruplarında düzensiz spor yapma eğilim görülmektedir.

H3: Beylikdüzü ilçesindeki spor imkanları kadınların göç ettikleri yerdeki (şehir, ilçe, köy) spor imkanlarından daha fazladır.

Tablo- 15’de örnekleme oluşturan kadınların Beylikdüzü’nde ilçesindeki spor imkanlarının göç ettikleri yerdeki (şehir, ilçe, köy) spor imkanlarından daha fazla olup olmadığına bakılmıştır.

		Şu an yaşadığım bölgede kadınlara sağlanan spor imkanları, göç ettiğim yerdeki spor imkanlarından daha fazladır.				Total	
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum
İstanbul'a gelmeden önce yaşamınızı nasıl bir yerde geçiriyordunuz?	Şehir	18	11	9	20	24	82
	%	22,0%	13,4%	11,0%	24,4%	29,3%	100,0%
İlçe		8	3	6	15	21	53
	%	15,1%	5,7%	11,3%	28,3%	39,6%	100,0%
Köy		1	3	1	6	9	20
	%	5,0%	15,0%	5,0%	30,0%	45,0%	100,0%
Total		27	17	16	41	54	155
	%	17,4%	11,0%	10,3%	26,5%	34,8%	100,0%

Tablo- 15: Beylikdüzü’nde Sağlanan Spor İmkanlarının Göç Edilen Yerdeki Spor İmkanlarına Göre Frekansı

Tablo 15’e göre göç ettikleri yere göre spor imkanlarının daha fazla olması şehirden göç eden kadınların % 22.0’si kesinlikle katılmıyorum, % 13.4’ü katılmıyorum, 11.0’ı ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 24.4’ü katılıyorum ve % 29.3’ü kesinlikle katılıyorum. İlçeden göç eden kadınların % 15.1’i kesinlikle katılmıyorum, % 5.7’si katılmıyorum, % 11.3’ü ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 28.3’ü katılıyorum ve % 39.6’sı kesinlikle katılıyorum. Köyden göç eden kadınların % 5.0’ı kesinlikle katılmıyorum, % 15.0’ı katılmıyorum, % 5.0’ı ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 30.0’ı katılıyorum ve % 34.9’u kesinlikle katılıyorum dediği görülmektedir.

	Value	df	p
Pearson Chi-Square	7,608 ^a	8	,473
Likelihood Ratio	8,580	8	,379
Linear-by-Linear Association	4,962	1	,026
N of Valid Cases	155		

Tablo- 16: Beylikdüzü'nde Sağlanan Spor İmkanlarının Göç Edilen Yerdeki Spor İmkanlarına Göre Ki Kare Analizi

Tablo- 12' ya göre ki kare testinin analizi sonucunda sign değeri 0.05'ten büyük çıktığı için ($x^2(8) > 7,608$, $P = 0,473$) : Beylikdüzü'nde sağlanan spor imkanları göç edilen yerdeki spor imkanlarına göre daha fazla değildir ($p = ,473 > 0.05$).

		Value
Nominal by Interval	İstanbul'a gelmeden önce yaşamınızı nasıl bir yerde geçiriyordunuz?	,184
Eta	Şu an yaşadığım bölgede kadınlara sağlanan spor imkanları, göç ettiğim yerdeki spor imkanlarından daha fazladır.	,183

Tablo- 17: Beylikdüzü'nde Sağlanan Spor İmkanlarının Göç Edilen Yerdeki Spor İmkanlarına Göre Eta Analizi

Eta 0'a yakın ilişkinin olmadığını göstermektedir.

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,222	,473
	Cramer's V	,157	,473
N of Valid Cases		155	

Tablo- 18: Beylikdüzü'nde Sağlanan Spor İmkanlarının Göç Edilen Yerdeki Spor İmkanlarına Göre Cramer's V Analizi

Phi ve cramer's v analizinde zayıfın biraz üzerinde bir ilişki vardır. Beylikdüzü'ndeki spor imkanlarının göç ettikleri yerden daha fazla olduğu

görülmüştür. Şehirden Beylikdüzü'ne göç edenlerin ilçe ve köyden Beylikdüzü'ne göç edenlere göre olanaklarının daha fazla olduğu görülmektedir. Özellikle köydeki imkanlara göre Beyliküzündeki spor imkanlarının daha fazla olduğu görülmüştür.

H4: Gelir durumuna göre yaşanan bölgede (Beylikdüzü'nde) spor tesislerinin bulunması kadınların spor yapması için önemlidir.

Tablo- 19'da kadınların gelir durumuna göre Beylikdüzü'ndeki spor tesislerinin varlığı spor yapabilmelerinde ne kadar önemlidir analiz edilmiştir.

		Yaşadığım bölgede spor tesislerinin bulunması, spor yapabilmem için önemlidir.			Total
		Kararsızım veya Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
2500 TL ve altı	Count	4	6	21	31
	%	12,9%	19,4%	67,7%	100,0%
2500-3500 TL	Count	5	4	14	23
	%	21,7%	17,4%	60,9%	100,0%
3500 TL ve üzeri	Count	13	3	23	39
	%	33,3%	7,7%	59,0%	100,0%
Total	Count	22	13	58	93
	%	23,7%	14,0%	62,4%	100,0%

Tablo- 19: Gelir Durumuna Göre Yaşanılan Bölgede Spor Tesisleri Bulunmasının Kadınların Spor Yapması Üzerindeki Önem Derecesinin Frekansı

Tablo- 19'a göre gelir seviyesi 2.500 TL ve altı olan kadınların % 12.9'u kararsızım veya katılmıyorum, % 19.4'ü katılıyorum ve % 67.7'si kesinlikle katılıyorum, gelir seviyesi 2.500-3.500 TL aralığında olan kadınların % 21.7'si 9'u kararsızım veya katılmıyorum, % 17.4'ü katılıyorum, % 60.9'u kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Gelir seviyesi 3.500 TL ve üzeri olan kadınların ise % 33.3'ü kararsızım veya katılmıyorum, % 7.7'si katılıyorum ve % 59.0'ı kesinlikle katılıyorum

diyerek yaşadıkları bölgede spor tesislerinin bulunmasının spor yapmaları için önemli olduğunu belirtmişlerdir.

	Value	Df	p
Pearson Chi-Square	5,254 ^a	4	,262
Likelihood Ratio	5,513	4	,239
Linear-by-Linear Association	1,962	1	,161
N of Valid Cases	93		

Tablo- 20: Gelir Durumuna Göre Yaşanılan Bölgede Spor Tesisleri Bulunmasının Kadınların Spor Yapması Üzerindeki Önem Derecesinin Ki Kare Analizi

Tablo- 20' ye göre ki kare testinin analizi sonucunda sign değeri 0.05'ten büyük çıktığı için ($\chi^2 (4) > 5,254$, $P = 0,262$) Gelir düzeyi arttıkça Beylikdüzü'nde spor tesislerinin bulunmasının önemi azalmaktadır ($p = ,262 > 0.05$).

		Value
Nominal by Interval	Gelir grubu	,218
	Eta Yaşadığım bölgede spor tesislerinin bulunması, spor yapabilmem için önemlidir.	,149

Tablo-21: Gelir Durumuna Göre Yaşanılan Bölgede Spor Tesisleri Bulunmasının Kadınların Spor Yapması Üzerindeki Önem Derecesinin Eta Analizi

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,238	,262
	Cramer's V	,168	,262
N of Valid Cases		93	

Tablo-22: Gelir Durumuna Göre Yaşanılan Bölgede Spor Tesisleri Bulunmasının Kadınların Spor Yapması Üzerindeki Önem Derecesinin Phi ve Cramer's V Analizi

H5: Kadınların sporun toplumsal fayda ve yarar sağladığı hakkında olumlu yönde düşünceleri vardır.

Tablo- 23'de kadınların sporun sağladığı toplumsal fayda ve yararlarına ilişkin görüşleri analiz edilmiştir.

Spor toplumlar arası sosyal bütünleşmede önemli rol oynar.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Kesinlikle Katılmıyorum	1	,6	,6	,6
Katılmıyorum	6	3,9	3,9	4,5
Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	10	6,5	6,5	11,0
Katılıyorum	62	40,0	40,0	51,0
Kesinlikle Katılıyorum	76	49,0	49,0	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Spor insanlar arası iletişime yardım eder.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,9	1,9	1,9
Katılmıyorum	4	2,6	2,6	4,5
Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	7	4,5	4,5	9,0
Katılıyorum	70	45,2	45,2	54,2
Kesinlikle Katılıyorum	71	45,8	45,8	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Spor eğitimi topluma faydalı bireyler yetiştirilmesinde önemli rol oynar.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,9	1,9	1,9
Katılmıyorum	4	2,6	2,6	4,5
Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	8	5,2	5,2	9,7
Katılıyorum	48	31,0	31,0	40,6
Kesinlikle Katılıyorum	92	59,4	59,4	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Spor bireysel yeteneklerin keşfedilmesini sağlar.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,6	2,6	2,6
Katılmıyorum	3	1,9	1,9	4,5
Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	7	4,5	4,5	9,0
Katılıyorum	55	35,5	35,5	44,5
Kesinlikle Katılıyorum	86	55,5	55,5	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Spor insanların birbirine karşı olumlu duygular oluşturmalarını sağlar.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,6	2,6	2,6
Katılmıyorum	6	3,9	3,9	6,5
Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	16	10,3	10,3	16,8
Katılıyorum	54	34,8	34,8	51,6
Kesinlikle Katılıyorum	75	48,4	48,4	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Spor yaşadığımız sosyal çevreye daha çabuk uyumlu olmamızı sağlar.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,6	2,6	2,6
Katılmıyorum	7	4,5	4,5	7,1
Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	15	9,7	9,7	16,8
Katılıyorum	63	40,6	40,6	57,4
Kesinlikle Katılıyorum	66	42,6	42,6	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Spor insanların sosyal iletişim kurmasına ve geliştirmesine olanak sağlar.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,9	1,9	1,9
Katılmıyorum	5	3,2	3,2	5,2
Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	14	9,0	9,0	14,2
Katılıyorum	57	36,8	36,8	51,0
Kesinlikle Katılıyorum	76	49,0	49,0	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Spor değişik kültürlerdeki insanların birbirlerini tanımalarına olanak sağlar.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Kesinlikle Katılmıyorum	2	1,3	1,3	1,3
Katılmıyorum	2	1,3	1,3	2,6
Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	18	11,6	11,6	14,2
Katılıyorum	63	40,6	40,6	54,8
Kesinlikle Katılıyorum	70	45,2	45,2	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Tablo- 23: Kadınların Sporun Toplumsal Fayda ve Yarar Sağladığı Hakkında Görüş Frekansları

Kadınların sporun toplumsal fayda ve yarar sağladığı hakkında görüşlerinin alındığı sorulara büyük oranda katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum cevabı vermişlerdir. Kadınlar sporun toplumlar arası sosyal bütünleşme, iletişim kurma, olumlu duygular oluşturma, sosyal çevre ile uyumlu olma, sosyal ilişkiler kurma ve farklı kültürden insanların birbirini tanımalarına katkı sağladığına katılmış olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

H6: Anne-baba, birinci derece akraba, arkadaş, hemşeri ve komşularının spor ile ilgili düşünceleri kadınların spor yapma tercihlerini etkilemektedir.

Tablo- 24’de kadınların spor yapma tercihlerinin anne-baba, birinci derece akraba, arkadaş, hemşeri ve komşularının düşüncelerinden ne kadar etkilendiğinin analizi yapılmıştır.

Anne ve babaların tercihleri ve düşünceleri, spor yapma veya yapmama tercihi

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Etkiler	25	16,1	16,1	16,1
Biraz Etkiler	17	11,0	11,0	27,1
Biraz Etkiler Biraz Etilemez	11	7,1	7,1	34,2
Biraz Etkilemez	10	6,5	6,5	40,6
Etkilemez	92	59,4	59,4	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Birinci derece akrabalarımın tercihleri ve düşünceleri, spor yapma veya yapmama tercihi

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Etkiler	14	9,0	9,0	9,0
Biraz Etkiler	12	7,7	7,7	16,8
Biraz Etkiler Biraz Etilemez	9	5,8	5,8	22,6
Biraz Etkilemez	12	7,7	7,7	30,3
Etkilemez	108	69,7	69,7	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Spor yapan arkadaşlarıımın tercihleri ve düşünceleri, spor yapma ve yapmama tercihi

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Etkiler	24	15,5	15,5	15,5
Biraz Etkiler	26	16,8	16,8	32,3
Biraz Etkiler Biraz Etilemez	19	12,3	12,3	44,5
Biraz Etkilemez	15	9,7	9,7	54,2
Etkilemez	71	45,8	45,8	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Hemşeriler tercihleri ve düşünceleri, spor yapma ve yapmama tercihi

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Etkiler	4	2,6	2,6	2,6
Biraz Etkiler	8	5,2	5,2	7,8
Biraz Etkiler Biraz Etilemez	15	9,7	9,7	17,5
Biraz Etkilemez	12	7,7	7,8	25,3
Etkilemez	115	74,2	74,7	100,0
Total	154	99,4	100,0	
Missing				
System	1	,6		
Total	155	100,0		

Komşularının tercihleri ve düşünceleri, spor yapma ve yapmama tercihi

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Etkiler	8	5,2	5,2	5,2
Biraz Etkiler	11	7,1	7,1	12,3
Biraz Etkiler Biraz Etilemez	11	7,1	7,1	19,5
Biraz Etkilemez	14	9,0	9,1	28,6
Etkilemez	110	71,0	71,4	100,0
Total	154	99,4	100,0	
Missing				
System	1	,6		
Total	155	100,0		

Tablo- 24: Anne-Baba, Birinci Derece Akraba, Arkadaş, Hemşeri ve Komşularının Spor ile İlgili Düşünceleri Kadınların Spor Yapma Tercihlerini Etkileme Frekansı

Hipotezimizde kadınların anne-baba, birinci derece akraba, arkadaş, hemşeri ve komşularının spor ile ilgili düşüncelerinden etkilenip spor yapma tercihlerini ona göre belirleyecekleri öngörülmüştür. Ancak kadınların spor yapma tercihlerinde bunlardan çok az etkilendiğini görülmüştür. İstanbul'a göç etmiş olan kadınların sosyalleşme ve spor ilişkisinde anne- baba ve arkadaşlarının etkisi diğer faktörlerden daha çok etkili, komşu ve hemşerilerinin düşünceleri ise çok az etkili olmuştur.

H7: Kadınların spor yapma tercihleri kendi ya da başka kültürdeki kadın/erkeklerden ve dini inançlarından etkilenmemektedir.

Tablo- 25’de kadınların spor yapma tercihlerinin kendi ya da başka kültürdeki kadın/erkeklerden ve dini inançlarından ne kadar etkilendiğine dair analizler yapılmıştır.

Spor yaptığım ortamda benim kültürümden erkeklerin olması, spor yapma ve yapmama tercihim

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Etkiler	20	12,9	13,0	13,0
	Biraz Etkiler	16	10,3	10,4	23,4
	Biraz Etkiler Biraz Etilemez	17	11,0	11,0	34,4
	Biraz Etkilemez	11	7,1	7,1	41,6
	Etkilemez	90	58,1	58,4	100,0
	Total	154	99,4	100,0	
Missing	System	1	,6		
Total		155	100,0		

Spor yaptığım ortamda benim kültürümden kadınların olması, spor yapma ve yapmama tercihim...

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Etkiler	14	9,0	9,0	9,0
	Biraz Etkiler	12	7,7	7,7	16,8
	Biraz Etkiler Biraz Etilemez	12	7,7	7,7	24,5
	Biraz Etkilemez	9	5,8	5,8	30,3
	Etkilemez	108	69,7	69,7	100,0
	Total	155	100,0	100,0	

Spor yaptığım ortamda başka kültürden erkeklerin olması, spor yapma ve yapmama tercihim...

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Etkiler	28	18,1	18,1	18,1
	Biraz Etkiler	16	10,3	10,3	28,4
	Biraz Etkiler Biraz Etilemez	15	9,7	9,7	38,1
	Biraz Etkilemez	7	4,5	4,5	42,6
	Etkilemez	88	56,8	56,8	99,4
	7	1	,6	,6	100,0
	Total	155	100,0	100,0	

Spor yaptığım ortamda başka kültürden kadınların olması, spor yapma ve yapmama tercihim...

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Etkiler	12	7,7	7,7	7,7
	Biraz Etkiler	13	8,4	8,4	16,1
	Biraz Etkiler Biraz Etilemez	17	11,0	11,0	27,1
	Biraz Etkilemez	8	5,2	5,2	32,3
	Etkilemez	104	67,1	67,1	99,4
	7	1	,6	,6	100,0
	Total	155	100,0	100,0	

Dini inançlarım, spor yapma ve yapmama tercihim...

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Etkiler	6	3,9	3,9	3,9
	Biraz Etkiler	7	4,5	4,5	8,4
	Biraz Etkiler Biraz Etilemez	8	5,2	5,2	13,5
	Biraz Etkilemez	7	4,5	4,5	18,1
	Etkilemez	127	81,9	81,9	100,0
	Total	155	100,0	100,0	

Tablo- 25: Kadınların Spor Yapma Tercihlerinin Kendi veya Başka Kültürden Kadın veya Erkeklerden ve Dini İnanışlarından Etkilenme Frekansı

Kadınların spor yapma tercihlerinin kendi veya başka kültürden olan kadın veya erkeklerden ve dini inanışlarından etkilenmediği görülmüştür. Hipotezimizde öngörümüz etkilenmemesiydi.

H8: Kadınlar spor yaparken etrafındakiler ile daha çabuk iletişim kurmalarına göre gelir durumları ve göç ettikleri yere göre farklılıklar vardır.

Tablo- 26'de kadınların spor yaparken etrafındakiler ile daha çabuk iletişim kurmalarına göre gelir durumları ve göç ettikleri yere göre farklılıkların ne kadar olduğuna dair analizler yapılmıştır.

Spor yaparken etrafındakilerle normalden daha çabuk iletişim kurarım.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Kesinlikle Katılmıyorum	11	7,1	7,1	7,1
Katılmıyorum	31	20,0	20,0	27,1
Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	37	23,9	23,9	51,0
Katılıyorum	49	31,6	31,6	82,6
Kesinlikle Katılıyorum	27	17,4	17,4	100,0
Total	155	100,0	100,0	

Tablo- 26: Kadınların Spor Yaparken Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmalarına Dair Verilerin Frekansı

Kadınlar, spor yaparken etrafındakiler ile daha çabuk iletişim kurarım sorusuna % 7.1 kesinlikle katılmıyorum, % 20.0 katılmıyorum, % 23.9 ne katılıyor ne katılmıyorum, % 31.6 katılıyorum ve % 17.4 kesinlikle katılıyorum diye cevap vermişlerdir. Kadınların büyük kısmı spor yaparken etrafındaki kişiler ile daha çabuk iletişim kurduklarını belirtmişlerdir.

		Spor yaparken etrafındakilerle normalden daha çabuk iletişim kurarım.					Total	
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum		
Gelir grubu	2500 TL ve altı	Count	1	3	5	15	7	31
		Gelir grubu	3,2%	9,7%	16,1%	48,4%	22,6%	100,0%
	2500-3500 TL aralığı	Count	3	4	8	5	3	23
		Gelir grubu	13,0%	17,4%	34,8%	21,7%	13,0%	100,0%
	3500 TL ve üzeri	Count	6	14	7	6	6	39
		Gelir grubu	15,4%	35,9%	17,9%	15,4%	15,4%	100,0%
Total	Count	10	21	20	26	16	93	
	% within Gelir grubu	10,8%	22,6%	21,5%	28,0%	17,2%	100,0%	

Tablo- 27: Kadınların Spor Yaparken Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Verilerin Frekansı

Gelir durumu daha düşük olan kadınların spor yaparken etrafındakiler ile daha çabuk iletişim kurduğu görülmüştür. Gelir durumu arttıkça kadınların spor yaparken etrafındakilerle iletişim kurmaları daha da azalmıştır.

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18,657 ^a	8	,017
Likelihood Ratio	18,720	8	,016
Linear-by-Linear Association	10,673	1	,001
N of Valid Cases	93		

Tablo- 28: Kadınların Spor Yaparken Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Verilerin Ki Kare Analizi

$$p=0.017 < 0.05 \text{ Df}=8$$

		Value
Nominal by Interval Eta	Gelir grubu	,403
	Spor yaparken etrafımdakilerle normalden daha çabuk iletişim kurarım.	,341

Tablo- 29: Kadınların Spor Yaparken Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Verilerin Eta Analizi

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,448	,017
	Cramer's V	,317	,017
N of Valid Cases		93	

Tablo- 30: Kadınların Spor Yaparken Etrafındakiler ile Daha Çabuk İletişim Kurmaları ve Gelir Düzeylerine Dair Verilerin Pi ve Cramer's V Analizi

7. TARTIŞMA ve SONUÇ

İstanbul'a göç etmiş kadınların sosyalleşme sürecinde sporun etkisinin ortaya konulduğu bu çalışmada İstanbul'un Beylikdüzü ilçesine ait olan Beylikdüzü Belediyesi Beylicium AVM ve Barış Mahallesi/ Semerkand Spor Merkezlerine üyeliği olan 155 kadının katılımı ile uygulama gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın verileri anket yoluyla toplanmış ve SPSS istatistik programı aracılığı ile analize tabi tutulmuştur. Anketlerden toplanan bilginin SPSS programında analiz edilmesi ile tüm hipotezler istatistiksel olarak yeterli derecede güvenilirlikle desteklenmiş ve birbiriyle ilişkili temalar ortaya çıkartılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara yönelik değerlendirmeler sonra ki maddelerde sunulmuştur.

Literatür taramasında görüldüğü gibi göç konusunun tarihi boyutları ve sporun bireysel ve toplumsal yararları fazlaca araştırılmış konulardır. Bu konular çerçevesinde günümüze özel iki gelişme olan kadın göçmenlerin sosyalleşme konusunda oynadıkları rol ve sporun göç etmiş kadınların sosyalleşmesinde oynayabileceği rol araştırma için fırsat yaratmıştır.

Araştırma amacı doğrultusunda belirlenen sorulara yanıt aranmıştır. Bu çerçevede araştırmanın “Kadınların spor yapma sıklıkları ile Beylikdüzü ilçesinde ikamet ettikleri süre arasında olumlu yönde etkileşim var mıdır? (H1)” şeklindeki birinci sorusuna yanıt aranmıştır. Bu çerçevede kadınların spor yapma sıklıkları ve Beylikdüzü'nde ikamet ettikleri süre incelenmiş ve kadınların spor yapma sıklıkları ile Beylikdüzü'nde ikamet ettikleri süre arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Sporun günümüzde akım olarak daha ilgi görmesi ve eski zamanlarda belediyelerin veya kurumların insanlara spor imkanı sağlamaması, parklarda ve çevrede spor yapılabilen bu kadar imkanın olmaması bu durumu etkilemektedir.

Gelir düzeylerine göre spor yapma sıklıkları incelendiğinde, kadınların ekonomik düzeyleri ile spor yapma sıklıkları arasında farklılık bulunmamıştır. “Beylikdüzü ilçesine göç etmiş kadınların gelirleri ve spor yapma sıklıkları arasında doğru orantı var mıdır? (H2)”. Ekonomik durumun kadınların spor yapmasında bir faktör olmadığı gelir düzeyinin spor yapma sıklığını arttırmadığı belirlenmiştir. Belediyenin sağlamış olduğu ücretsiz spor imkanları ile parklara konulan spor aletlerinin her kadının spor

imkanı sağlamıştır. Ekonomik geliri ne olursa olsun kadınlar bu yerlerde spor yapma imkanı bulabilmektedirler.

Kadınların önceden yaşamış olduğu ilçe veya köy'e göre şimdi ikamet ettikleri Beylikdüzü ilçesinde ki spor imkanlarının daha fazla olduğu ancak şehirdekilerin benzer oranda olanaklara sahip olduğu tespit edilmiştir. "Beylikdüzünde ki spor imkanları kadınların göç ettikleri yerde ki (şehir, ilçe, köy) imkanlardan daha fazla mıdır?(H3)". Şehirden gelen kadınların çoğu büyükşehirden geldiği için Beylikdüzündeki olanaklarla yakın olanaklara sahip oldukları düşünülmüştür. Belediyelerin popüler politikaları bu durumu etkileyebilir, artık en ücra köşelere bile spor olanaklarının sağlanması için çalışmalar yapılsa da yine çok fazla eksiklikler bulunmaktadır.

Katılımcıların spora olan katılımları için gerekli imkânların önemini ortaya çıkarmak için sorulan sorulara verdikleri cevaplara göre yaşadıkları bölgede spor tesislerinin bulunması ve spor yaptığı ortama gidiş gelişte ki güvenli yolculuk yapmasının önemli olduğu tespit edilmiştir. Ulaşılan bu sonuca göre "Gelir durumuna göre yaşanan bölgede (Beylikdüzü'nde) güvenilir spor imkanlarının olması kadınların spor yapması için önemli midir? (H4)" sorumuza kadınların spor yapması için yaşanan bölgede güvenilir spor imkanlarının bulunması önemlidir cevabını verebiliriz.

Çalışmada incelenen bir diğer husus olan "Kadınların sporun toplumsal fayda ve yarar sağladığı hakkında olumlu yönde düşünceleri var mıdır? (H5)" sorusunda çıkan frekans tablosuna göre kadınların spor yapmanın veya spora katılımın toplumsal fayda ve sosyalleşme düzeyine etkisi sorularına yüksek oranda katıldıkları görülmüştür.

Katılımcıların "Kadınların anne-baba, birinci derece akraba, arkadaş, hemşeri ve komşularının spor ile ilgili düşünceleri spor yapma tutumlarını etkiler mi?(H6)" sorusuna verdikleri cevaplara göre anne-baba, birinci derece akraba, arkadaş, hemşeri ve komşularının spor ile ilgili düşünceleri kadınların spor yapma tercihlerini etkilememektedir. Kadınların düşük bir oranda da olsa % 15.5 ile en çok arkadaşlarından etkilendikleri belirlenmiştir (Tablo- 5).

Çalışmada “Kadınların spor yapma tercihleri kendi ya da başka kültürdeki kadın/erkeklerden ve dini inançlarından etkilenir mi?(H7)” sorusuna yanıt aranmıştır. Söz konusu araştırmaya yanıt bulmak için frekans analizi yapılmış ve sonucunda kadınların spor yapma tercihlerini kendi ya da başka kültürdeki kadın/ erkeklerden ve dini inançlarından etkilenmediği belirlenmiştir (Tablo- 5).

Çalışmada son olarak “Kadınların spor yaparken etrafındakilerle daha çabuk iletişim kurmalarında gelir durumlarının etkisi var mıdır? (H8)” ‘a aradığımız cevaplarda ise kadınların spor yaparken etrafındakiler ile daha çabuk iletişim kurmalarında gelir durumlarına göre farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır. Kadınların büyük kısmı spor yaparken etrafındaki kişiler ile daha çabuk iletişim kurduğunu belirtse de gelir durumu daha düşük olan kadınların iletişim kurma oranı daha fazladır. Yani gelir durumu arttıkça kadınların spor yaparken etrafındakilerle iletişim kurmaları azalmıştır.

Sonuç olarak kadınların sosyalleşmesinde sporun olumlu etkisinin olduğu ortaya koyulmuştur. Çalışmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda uygulayıcılar ve araştırmacılar için aşağıda belirtilen önerilerde bulunulabilir.

Bu çalışmanın konusunu oluşturan kadınların spor ile sosyalleşmesinde sporun rolü, anket çalışması ile verilerinin toplanmış olduğu bölgenin –Beylikdüzü- etkisinin olabileceği düşünülmektedir. Kadınların spor ile sosyalleşmeye bakış açıları konusunda ülkemizin farklı kültürel ve toplumsal yapıdaki bölgelerinde daha farklı sonuçlar ortaya konulabileceği düşünülmektedir. Bu noktadan hareketle daha kapsayıcı ve sağlıklı sonuçlar elde edebilmek amacıyla, ilerleyen dönemlerde bu konuya ilişkin yapılacak çalışmaların daha geniş bölgeleri kapsayacak şekilde gerçekleştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kadınların sosyalleşmesinde sporun rolünün literatürde çok fazla yer almamış olması ve farklı bölgelerden kadınların kültürel çeşitliliği ile sosyal yaşamda söz sahibi olmalarına olanak sağlaması bu çalışmayı çekici hale getirmektedir. Göç sonucu farklı bölgelerden gelen kadınların buldukları bölgede spor ile sosyalleşmeleri üzerine gelecekte yapılacak çalışmalarda bu konunun farklı açılardan araştırılmasının literatüre önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Kadınların sosyalleşmesinde sporun olumlu bir etkiye sahip olduğu bilinmektedir. Buna istinaden özellikle şehir dışından gelen kadınların yaşam alanları spor etkinlikleri ile çeşitlendirilerek sosyalleşmelerinin hızlanmasına katkı sağlanmalıdır. Kadınlara yaptığımız spor türü sorulduğunda yürüyüş, pilates ve fitness sporunun yoğun olarak seçilmesi belediyenin bu imkanları kadınlara fazlasıyla sağlamasıdır. İlçede çok fazla yürüyüş alanı ve parkın bulunması, belediyeye ait beş adet spor merkezinde pilates ve fitness branşlarının verilmesi bu seçeneklerin tercih edilme oranını arttırmıştır.

Bu çalışmanın yapıldığı Beylikdüzü ilçesinde spor imkanları çok fazla olsa da yapmak istediğiniz spor türü sorumuzda yüzme sporunun tercih eden kadın sayısının fazla olması yüzme havuzu eksikliğini ortaya koymaktadır. İlçede belediyeye ait iki adet, Gençlik Spor Bakanlığına ait bir yüzme havuzunun bulunması talebi karşılamadığından yüzme branşına istek yoğun olmuştur. Bu durumda Beylikdüzü Belediyesinin yeni ve mutlaka kadınların yüzme fırsatı bulacağı spor alanları yapması gerekmektedir.

Sporun, toplumsal birlik ve beraberlik algısını oluşturduğu gerçeğinden yola çıkarak, sosyalleşme sürecinde kadınların yaşadıkları yere uyum sağlamalarını kolaylaştıracak adımlar atılması için İstanbul'un en fazla göç alan ilçelerinden biri olan Beylikdüzü Belediyesi'nin sınırları içinde yaşayan kadınları daha fazla spora teşvik etmesi sağlanmalıdır.

Değişen kadının sadece kendini değil başta çocukları ve ailesini, sonra çevresini bu değişime ortak ettiği düşünülürse kadınların spora teşvik edilmesi ile çocuklarının ve çevresindekilerinin spora ilgi alakasını artacaktır. Bu çalışmanın yapıldığı süreçte birçok kadının evde çocuğum bekliyor veya okuldan çocuğum gelecek diye çalışmaya katılmadığı gözlenmiştir. Bu durumdan dolayı kadınların spor yaptıkları tesislerde çocuk bakımı ve oyun alanı yerlerinin bulunması veya aynı saate denk gelecek şekilde çocuklara spor eğitimi verilmesi kadınların spor yapmasını destekleyecektir. Kurum ve kuruluşlar kadınlara yönelik spor aktivitesi süreçlerinde bu hususu göz önüne almalı ve kadınlara bu imkanları sağlamalıdır.

Sporun, sadece fiziksel değil psikolojik olarak da pozitif yönde insan sağlığını etkilemesi bir yana yeni arkadaşlıklar ve dostluklar kurulması, insanların bir araya gelerek iletişim içinde olması yani sporun insanların sosyalleşmelerine katkı sağlaması gibi durumlar göz önüne alındığında sadece ilçe belediyelerine değil il belediyelerinin, spor bakanlığının ve devletin spor imkanları sağlaması gerekmektedir.

8. KAYNAKLAR

Akıncı B, Nergiz A, Gedik E, Uyum Sürecine Üzerine Bir Değerlendirme: Göç ve Toplumsal Kabul, Göç Araştırmaları Dergisi, Cilt 1, Sayı 2, 2015, s:58-83.

Akkayan T, Göç ve Değişim, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1979, s:12.

Aksu H, Sevil Ü, Göç ve Kadın Sağlığı, Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, Cilt 2, Sayı 3, 2010, s: 133-138.

Amman MT, Kadın ve Spor, 1.Baskı, Morpa Yayınları, İstanbul, 2005, s: 103-108.

Bağdatlı N, Toplumsal Cinsiyet Tartışmaları- Sosyal Politika ve Toplumsal Cinsiyet, Editör: Feryal Özsaygılıgil, Dipnot Yayınları, 1. Baskı, Ankara, 2016, s: 109.

Bayraktar C, Sosyal Yapı Özelliklerinin Spora Etkisi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17 (1), 2003, s:19-36.

Bayram N, Sosyal Bilimlerde SPSS ile Veri Analizi, 1. Baskı, Ezgi Kitapevi, Bursa, 2004, s: 56-63.

Borgogni A, Digennaro S, Playing Together The Role Of Sport Organisations In Supporting Migrants Integratio, Revista de Metodología de Ciencias Sociales, Empiria, 2015, s: 109–131.

Bulgu N, Arıtan C, Aşçı H, Gündelik Yaşam, Kadın ve Fiziksel Aktivite, Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi, 2007, 18 (4), 167-181.

Buz S, Göç ve Kentleşme Sürecinde Kadınların Görünürlüğü, Aile ve Toplum Dergisi, Yıl 11, Cilt 5-17, 2009, s: 40-50.

Bülbül S, Türkiye’de Bölgelerarası İç Göç Hareketlerinin Çok Boyutlu Ölçekleme Yöntemi ile İncelenmesi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, Cilt: 39, Sayı/ No: 1, 2010, s: 75-94.

Coakley, J.J, Sport In Society, Issues and Controversies, College Publishing, Santa Clara 1986, s:7-8.

Çakır S, Geleneksel Türk Kültüründe Göç ve Toplumsal Değişme, SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 24, 2011, s:130.

Çevik O, Kabasakal K, Spor Etkinliklerinin, Engelli Bireylerin Toplumsal Uyumuna ve Sporla Sosyalleşmelerine Etkisinin İncelenmesi, Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi, 2013, 3(2), s: 74-83

Çoban- İçağasıoğlu A, Göçmen Ailelerin Uyum Süreci: Kaynaklar ve Engeller. Y.Özkan (ed.) Sosyal Dışlanma ve Aile: Sosyal Hizmet Müdahalelerinde Güçlendirme Yaklaşımı, Maya Akademi, Ankara, 2011, s: 110.

Demir, G, Arıöz, A, Göç Eden Kadınların Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ve Etkileyen Faktörler. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi 1, 2014, s: 1-8.

Deveci S, Açık Y, Rahman S, Elazığ’ın Kenar Semtlerinde Yaşayan Kadınların Yaşam Koşulları ve Sağlık Riskleri, TAF Preventive Medicine Bulletin, 9 (1), 2010, s: 45-50.

Doğan S, Sosyalleşme, Sosyal Değişme ve Siyasal Sosyalleşme, Sosyoloji Konferansları Dergisi, Sayı: 32, 2005, s: 31-40.

Doğrusöz D, Londra’da Türkiyeli Kadın Göçmenlerin Sosyal Entegrasyonunda Sporun Rolü, Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2016, İstanbul (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gülberk Gültekin Salman).

Dönmezer S, Sosyoloji, Savaş Yayınları, Ankara, 1984, s: 141.

Eker K, Türkiye’de Yasa Dışı Göç Sorunu, Dokuz Eylül Üniversitesi, Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Doktora Tezi, 2008, İzmir, s:21. (Danışman: Doç. Dr. Kemal Arı).

Ekici S, Tuncel G, Göç ve İnsan, Birey ve Toplum Dergisi, Cilt:5, Sayı:9, 2015,s: 19-28.

Ekholm D, Research on Sport as a Means of Crime Prevention in a Swedish Welfare Context, Scandinavian Sport Studies Forum, 2013, 4, s:91-124.

Elmas S, Hacisoftaoğlu İ, Aşçı H, Kadınlara Özgü Mekânlarda Egzersiz Yapmak: Sosyal-Ekolojik Model, Türkiye Klinikleri J Sports Sciences, 2016;8(2), s: 76-86.

Erdoğan M.M, Devlet Y, Aydın D, Türkiye’nin Göç Politikası: Kuram ve Uygulama Derleyenler: Yıldız M, Sobacı M, Adres Yayınları, Ankara, 2014, s: 438-450.

Erdoğan M.M, Türkiye’deki Suriyeliler: Toplumsal Kabul ve Uyum Araştırması, Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi, Ankara, 2014, s: 26-28.

Erkal M, Sosyolojik Açıdan Spor, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul, 1992, s: 57.

Erkan N, Kent Kuramları-Türkiye Perspektifinden Kent Sosyolojisi Çalışmaları, Türkiye Şehir Çalışmaları Alanındaki Kavramlar, Derleyenler: Uğurlu Ö, Pınarcıoğlu Ş, Kanbak A, Şiriner A, Örgün Yayınevi, 3. Baskı, İstanbul, 2017, s: 160.

Erman, T. (1997). “The Meaning of City Living for Rural Migrant Women and Their Role in Migration: The Case of Turkey”, Women’s Studies International Forum, 20 (2), s: 263-273.

Fasting K, Pfister G, Opportunities and Barriers for Women in Sport: Turkey, Women of Diversity Productions Inc, Las Vegas, 1999, s: 76-85.

“Genel Olarak Göç” http://www.goc.gov.tr/files/_dokuman19.pdf (Erişim tarihi: 31.01.2018).

“Göç, Yerleşme ve Çok Kültürel Tanışma” http://www.birikimdergisi.com/birikim-yazi/6451/goc-yerlesme-ve-cok-kulturel-tanisma#.W3_Y6yQzbIV (Erişim Tarihi: 24.08.2018).

Güvenç B, İnsan ve Kültür, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1974, s: 131.

Hatzigeorgiadis, A, Morela, E, Elbe, A.M, Kouli, O. ve Sanchez, X, The Integrative Role of Sport in Multicultural Societies, European Psychologist, 2013, 18, s: 191–202.

Hergüner G, Kadınların Spor Yapmalarını Etkileyen Sosyo-Kültürel Faktörler, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 1993, İstanbul (Danışman: Doç. Dr. M. Zahit Serarşlan).

İlkkaracan H, İlkkaracan İ, 1990’lar Türkiye’inde Kadın ve Göç, Bilanço 98: 75 Yılda Köylerden Şehirlere, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 1998, s: 305-322.

Kaplan Y, Çetinkaya G, Spor Yoluyla Toplumsallaşma- Yeniden Toplumsallaşma Süreci, International Journal of Science Culture and Sport, 2014, SI(2) s: 120-125.

Karagöz Y, İlişki Katsayıları ile Öğrenci Başarısını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 2010, 9(32), s: 425-446.

Kenyon G, McPherson B, Approach to the Study of Sport Socialization, International Review of Sport Sociology, 9(1),1974, s:127-129.

Koca C, Bulgu N, Spor ve Toplumsal Cinsiyet: Genel Bir Bakış, Toplum ve Bilim, Ankara, 2005, s:163-184.

Koca C, “Türkiye’de Kadınların Fiziksel Aktiviteye Katılımlarının Toplumsal Sınıf ve Toplumsal Cinsiyet Ekseninde Analizi: Fiziksel Aktiviteye Katılım Kadının Toplumsal Konumunu Güçlendirici Bir Etkiye Sahip Olabilir mi?” TÜBİTAK Yayını, 2008, s: 8-60.

Koca C, 2009-2011, Kadın Odaklı, Derleyenler: Kağıtçıbaşı Ç ve ark., Koç-Kam Araştırmaları Dizisi: 1, 1.Baskı, İstanbul, 2016, s: 119-120.

Kömürcü RÖ, Çobanoğlu A, Kadın Sığınmacılar: Uluslararası Göçün Sessiz Tanıkları. Onlar Bizim Hemşerimiz, Uluslararası Göç ve Hizmetlerin Kültürlerarası Açılımı, (Ed: E Esen, Z Yazıcı) ,Siyasal Kitapevi, Antalya, 2011, s:43-73.

Körükmez L, Südaş İ, Göçler Ülkesi: Akışlar, Göçmenler, Araştırmacılar, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2015.

Kurtuluş H, Kent Sosyolojisinde Değişen Kavrayışlar ve Türkiye’nin Kentleşme Deneyimi, Kent Kuramları-Türkiye Perspektifinden Kent Sosyolojisi Çalışmaları, Derleyenler: Uğurlu Ö, Pınarcıoğlu Ş, Kanbak A, Şiriner A, Örgün Yayınevi, 3. Baskı, 2017, İstanbul, s: 197-216.

Kuter F, Toplumsal Boyutları ile Spor, Bağırhan Yayınevi, İstanbul, 1998, s: 58.

Leonard II WM, A Sociological Perspective of Sport. Minneapolis MN: Burges, 1980, s: 113.

Markula P, Firm but Shapely, Fit but Sexy, Strong but Thin: The Postmodern Aerobicizing Bodies. Sociol Sport J 1995;12(4):424- 453.

Moilanen I, Antero M, Hanna E, Varpu P, Lauri V, Long Term Outcome of Migration in Childhood and Adolescents, *Int J Circumpolar Health*, 1998, 58, s: 72-84.

Nirun N, C Özönder, “Türk Sosyo-Kültür Yapısı İçinde Âdetler, Örfler, Görenekler, Gelenekler”, *Millî Kültür Unsurları Üzerine Genel Görüşler*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara, 1990, s:86-89.

Oğuz M, *Toplumsal Cinsiyet Tartışmaları- Kent Politikası ve Toplumsal Cinsiyet*, Editör: Feryal Özsaygılıgil, Dipnot Yayınları, 1. Baskı, Ankara, 2016, s: 160-162.

Parks J.B, Editörler: Zanger B.K, Querterman J., *Contemporary Sport Management, Human Kinetics, Chompaig, II.*, 1998, s: 38-47.

Pınarcıoğlu N, Kanbak A, Şiriner M, *Kent Kuramları-Türkiye Perspektifinden Kent Sosyolojisi Çalışmaları*, Derleyenler: Uğurlu Ö, Pınarcıoğlu Ş, Kanbak A, Şiriner A, Örgün Yayınevi, 3. Baskı, 2017, İstanbul, s: 71.

Rogler RS, *The Immigration Experience And Mental Health. Health and Behavior*, 1994, 8: s:72-84,

Rousseau C, Nadeau I, *Migration , Exil et Sante Mentale. Baubet T, ve Moro, M.R.:* İçinde, *Psychiatrie et Migration*, Paris, Masson, 2003, s:148-154.

Özer İ, *Kentleşme, Kentlileşme ve Kentsel Değişme*, Ekin Kitabevi, Bursa, 2004, s:24.

Özdemir H, *Türkiye’de İç Göçler Üzerine Genel Bir Değerlendirme*, *Akademik Bakış Dergisi*, Sayı:30, 2012, 1-17.

Özdiñç Ö, *Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Sporun ve Spora Katılımın Sosyalleşmeyle İlişkisi Üzerine Görüşleri*, *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2005, III (2), s: 77-84.

Simmel G, "Metropol ve Zihinsel Yaşam", Cev. B. Ö. Düzgören, Cogito, No:8, Yaz 1996, İstanbul, s. 81-89.

Şahan H, Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü, KMU, İİBF Dergisi, 2008, Yıl:10 Sayı:15.

Şeker B.D, Sirkeci İ, Yüceşahin M.M, Göç ve Uyum, Çevrilmiş Londra Baskısı, 2015, s: 43-48.

Tatar G, Tozoğlu E, Pehlivan Z, 20-40 Yaş Arası Çalışan ve Çalışmayan Kadınların Spor Yapmalarını Etkileyen Bazı Faktörlerin İncelenmesi (Sivas İl Merkezi Örneği), 2010, 11(3), s: 28-41.

Tatlıldil E, Kentleşme ve Göç: Sosyolojiye Giriş, Martı Yayınevi, Ankara, 2002, s:358-359.

Tutar H, Özyakışır D, TRA2 Bölgesinden İstanbul'a Göç Hareketlerinin Nedenlerine İlişkin Bir Araştırma, Sosyoloji Konferansları, No 47 (2013-1), s: 31-58.

Tuzcu A, Ilgaz A, Göçün Kadın Ruh Sağlığı Üzerine Etkileri, Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 2015, 7 (1), S: 56-67.

Voigt D, Spor Sosyolojisi, Çev: Ayşe Atalay, Alkım Yayınları, İstanbul, 1998, s: 2.

Yeltepe H, Spor ve Egzersiz Psikolojisi, Epsilon Yayınları, İstanbul, 2007, s: 19.

Yetim A, Sporun Sosyal Görünümü, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2000, 1:63-72.

Yetim A, Sosyoloji ve Spor, Topkar Matbaacılık, 2005, Trabzon, s: 119.

Yüksel M, Cinsiyet ve Spor, Tarih Okulu Dergisi, Eylül 2014, Yıl 7, Sayı XIX, ss. 663-684.

Zmijewski CF, Howard MO, Exercise dependence and attitudes toward eating among young adults, Eating Behaviors, 2003, 4, s: 181-195.

9. EKLER

EK-1: Araştırmanın Hipotezleri

Belirlenen hipotezlerden bazıları aşağıdaki şekildedir:

H1: Kadınların spor yapma sıklıkları ile Beylikdüzü ilçesinde ikamet ettikleri süre arasında olumlu yönde etkileşim vardır.

H2: Beylikdüzü ilçesine göç etmiş kadınların gelirleri ve spor yapma sıklıkları arasında doğru orantı vardır.

H3: Beylikdüzündeki spor imkanları kadınların göç ettikleri yerde ki (şehir, ilçe, köy) imkanlardan daha fazladır.

H4: Gelir durumuna göre yaşanan bölgede (Beylikdüzü'nde) spor tesislerinin bulunması kadınların spor yapması için önemlidir.

H5: Kadınların sporun toplumsal fayda ve yarar sağladığı hakkında olumlu yönde düşünceleri vardır.

H6: Kadınların anne-baba, birinci derece akraba, arkadaş, hemşeri ve komşularının spor ile ilgili düşünceleri spor yapma tercihlerini etkilemektedir.

H7: Kadınların spor yapma tercihleri kendi ya da başka kültürdeki kadın/erkeklerden ve dini inançlarından etkilenmemektedir.

H8: Kadınların spor yaparken etrafındakilerle daha çabuk iletişim kurmalarında gelir durumlarının etkisi vardır.

EK-2: Anket Formu

Değerli Katılımcı,

Elinize ulaşmış bulunan bu anket, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Spor Yönetim Bilimlerinde Akademisyen Doç. Dr. Serap MÜNGAN AY danışmanlığında yüksek lisans öğrencisi Ayten GÜNEŞ ÇELİK tarafından “İstanbul’a Göç Etmiş Kadınların Sosyalleşmesinde Sporun Rolü -Beylikdüzü Örneği-” konulu araştırma amacıyla gerçekleştirilmektedir. Bu anket formu İstanbul’a Göç Etmiş Kadınların Sosyalleşmesinde Sporun Rolü -Beylikdüzü Örneği-” konulu Yüksek Lisans Tez çalışması için veri toplama aracı olarak hazırlanmış olup, belirtilen bilimsel amacı dışında kesinlikle kullanılmayacaktır. Bu bakımdan isim belirtmenize gerek yoktur.

80 sorudan oluşan bu anketle ilgili aklınıza bir şey takılırsa veya her hangi bir sebepten ötürü ayrılmak isterseniz yanıtlamış olduğunuz cevaplar kesinlikle kullanılmayacaktır. Anketten elde edilen bilgiler özenle muhafaza edilecek ve sonuçlar toplu istatistiksel analizlere tabi tutulacaktır. Vereceğiniz cevapların gerçek durumu yansıtıcı biçimde ve samimi olması araştırmanın amacına ulaşmasında önemli ölçüde katkı sağlayacaktır. Bu bakımdan cevaplarınızın gizli kalacağı bu ankete katılımlarınız ve katkılarınız son derece önemlidir.

Çalışmamıza katkılarınız ve değerli zamanınızı ayırdığınız için teşekkür ederiz.

İletişim: aytengunes@arel.edu.tr

İstanbul'a Göç Etmiş Kadınların Sosyalleşme Sürecinde Sporun Rolü/ Beylikdüzü Örneği

GİRİŞ

Bu anket Türkiye'nin herhangi bir şehrinde İstanbul Beylikdüzü ilçesine göç etmiş kadınların sosyalleşmelerinde sporun oynadığı rolü anlamak için oluşturulmuştur. Sizden doğum yeriniz ve yılınız hariç hiçbir kimlik bilgisi alınmayacaktır. Toplanacak bilgiler kadınlara yardım edilmesi amacıyla yayınlanacak akademik yazılar ve makaleler hariç hiçbir sebeple hiçbir ortamda kullanılmayacaktır. Eğer koşulları kabul ederek çalışmaya dahil olmak istiyorsanız lütfen aşağıdaki sorularımızı cevaplayınız. Zaman ayırdığınız için teşekkürler.

Ayten GÜNEŞ ÇELİK

Marmara Üniversitesi / aytengunes@arel.edu.tr

Doğum yeriniz ve yılınız nedir?

A. Göç

1. İstanbul'a hangi yılda geldiniz?

---

2. Kaç yıldır Beylikdüzü ilçesinde ikamet ediyorsunuz?

---

3. İstanbul'a gelmeden önce yaşamınızı nasıl bir yerde geçiriyordunuz?

- Şehir
 İlçe
 Köy

4. İstanbul'a hangi sebeple/sebeplerle göç ettiniz? Uygun olan tüm seçenekleri işaretleyiniz.

- Ekonomik
 Politik
 Eğitim
 Evlilik
 İş/ Atama
 Ebeveyn göçü
 Diğer:

B. SPOR

1. Ne sıklıkla spor

- yapabiliyorsunuz? Haftada üç
 günden fazla düzenli Haftada
 üç gün
 Haftada üç günden az düzenli
 Düzensiz

2. Bu tesise ne kadar zamandır üyesiniz?

- 1-3 ay
 4-6 ay
 7-9 ay
 10-12 ay
 1 yıl ve üzeri

3. Bu üyelik spor yapmanızda ne kadar önemli?

- Önemli değil
 Biraz önemli
 Önemli
 Çok önemli

4. Gün içerisinde yapmış olduğunuz aktivitelerden hangilerinin sporun bir parçası olduğunu düşünüyorsunuz?

- Ev işleri (temizlik, çamaşır, cam silmek, ütü vb.)
 Çocuk bakımı
 Alışveriş
 Namaz kılmak
 Diğer: _____

5. Spor yapmanızı önleyen bir sağlık probleminiz var mı? Var ise uygun tüm seçenekleri işaretleyin.

- Bel ağrısı veya fitiği
 Boyun ağrısı veya fitiği
 Eklem sorunları (diz, dirsek, bilek, omuz vb.)
 Tansiyon
 Romatizmal sorunlar
 Kalp ve dolaşım sistemi sorunları
 Kilo sorunları
 Psikolojik sorunlar
 Diğer

6. Spor yapmanın sizce hayata yararları nelerdir? Uygun tüm seçenekleri işaretleyiniz.

- Fiziksel sağlık
 Stresten uzaklaşmak
 Uyku kalitesini arttırmak
 Mutlu hissetmek
 Sosyalleşmek
 Ev ortamından uzaklaşmak
 Çocukları sporla tanıştırmak
 Diğer: _____

7. Hangi spor türleri ile ilgileniyorsunuz? Uygun tüm seçenekleri işaretleyiniz.

☐ Futbol	☐ Koşu
☐ Voleybol	☐ Yüzme
☐ Basketbol	☐ Bisiklet
☐ Pilates	☐ Yürüyüş
☐ Zumba- Dans	☐ Dövüş Sporları
☐ Aerobik	☐ Raketli Sporlar
☐ Fitness	☐ Diğer _____

8. Fırsatınız olsa hangi spor türlerini denemek istersiniz? Uygun tüm seçenekleri işaretleyiniz.

☐ Futbol	☐ Koşu
☐ Voleybol	☐ Yüzme
☐ Basketbol	☐ Bisiklet
☐ Pilates	☐ Yürüyüş
☐ Zumba- Dans	☐ Dövüş Sporları
☐ Aerobik	☐ Raketli Sporlar
☐ Fitness	☐ Diğer _____

C. Spor yapma tercihlerinizdeki etkiler

Spor yapmak veya yapmamak konusunda bir karar verdiğinizde, size yakın insanlar davranışları ve düşünceleri ile kararınızı etkiliyor olabilirler. Bu bölümde sizden istediğimiz, yakınlarınızın kararlarınızda ne derecede etkili olduğunu belirtmeniz. Örneğin anneniz spor yapma kararınızı öğrendi ve bu konudaki fikirlerini sizinle paylaştı... Belki sizin spor yapmanızı destekliyor belki de desteklemiyor... Önemli olan annenizin kararı değilde sizin kendi kararınızı verirken annenizin kararından ne derece etkilendiğiniz, o etkinin sizin üzerinizdeki boyutu.

Etkiler	Biraz Etkiler	Biraz Etkiler Biraz Etkilemez	Biraz Etkilemez	Etkilemez
---------	---------------	----------------------------------	-----------------	-----------

1- Anne ve babaların tercihleri ve düşünceleri, spor yapma veya yapmama tercihim	☐	☐	☐	☐	☐
2- Birinci derece akrabaların tercihleri ve düşünceleri, spor yapma veya yapmama tercihim	☐	☐	☐	☐	☐
3- Spor yapan arkadaşların tercihleri ve düşünceleri, spor yapma ve yapmama tercihim	☐	☐	☐	☐	☐
4- Hemşerilerin tercihleri ve düşünceleri, spor yapma ve yapmama tercihim	☐	☐	☐	☐	☐
5- Komşuların tercihleri ve düşünceleri, spor yapma ve yapmama tercihim	☐	☐	☐	☐	☐
6- Spor yaptığım ortamda benim kültürümden erkeklerin olması, spor yapma ve yapmama tercihim	☐	☐	☐	☐	☐
7- Spor yaptığım ortamda benim kültürümden kadınların olması, spor yapma ve yapmama tercihim...	☐	☐	☐	☐	☐
8- Spor yaptığım ortamda başka kültürden erkeklerin olması, spor yapma ve yapmama tercihim...	☐	☐	☐	☐	☐
9- Spor yaptığım ortamda başka kültürden kadınların olması, spor yapma ve yapmama tercihim...	☐	☐	☐	☐	☐
10- Dini inançların, spor yapma ve yapmama tercihim...	☐	☐	☐	☐	☐
11- Etnik kökenim, spor yapma ve yapmama tercihim...	☐	☐	☐	☐	☐

D. Size yakın olup hayatınızın içinde olanların spor yapmaları üzerine

	Evet	Hayır	Bilmiyorum
1- Eşiniz/nişanlınızı veya sevgiliniz spor yapar mı (veya yapar mıydı)?	☐	☐	☐
2- Anneniz spor yapar mı (veya yapar mıydı)?	☐	☐	☐
3- Babanız spor yapar mı (veya yapar mıydı)?	☐	☐	☐
4- Spor yapan kardeşiniz var mı (veya var mıydı)?	☐	☐	☐
5- Spor yapan yakın akrabanız var mı (veya var mıydı)?	☐	☐	☐
6 - Spor yapan yakın arkadaşınız var mı (veya var mıydı)?	☐	☐	☐

E. Spor yapmanız için gerekenler

Bu bölümdeki ifadeler sizin spor yapabilmeniz için hangi imkanların gerekli olduğunu ortaya çıkarmakla ilgili. Sizden istediğimiz, aşağıdaki bahsedilen imkanların/fırsatların/becerilerin/vs. sizin için ne derece önemli olduğunu belirtmeniz.

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Yaşadığım bölgede spor tesislerinin bulunması, spor yapabilmem için önemlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
2Ekonomik kazancım, spor yapabilmem için önemlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
3 Spor yaptığım ortamda kendimi güvenli hissetmem ,spor yapabilmem için önemlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
4 Spor yaptığım ortama gidiş ve gelişte kendimi güvenli hissetmem ,spor yapabilmem için önemlidir.	☐	☐	☐	☐	☐

F. Sporla ilgili yararlar sebepleriniz

Bu bölümdeki ifadeler spor yapma kararınızı vermenizi sağlayan kişisel sebepleri anlamakla ilgili. Sizden istediğimiz, bu ifadelere ne derece katıldığınızı belirtmeniz.

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
5 Spor yaparken etrafımdakilerle normalden daha çabuk iletişim kurırım.	☐	☐	☐	☐	☐
6 Spor yaparken kendimi mutlu hissedirim.	☐	☐	☐	☐	☐
7 Spor yaparken, başkalarının benim hakkımdaki düşüncelerinden etkilenmem.	☐	☐	☐	☐	☐
8 Her yaş grubunda insanlarla spor yapmaktan hoşlanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
9 Farklı kültürlerdeki insanlarla spor yapmaktan hoşlanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
10 Kendimi güvende hissettiğim ortamda spor yapmaktan keyif alırım.	☐	☐	☐	☐	☐
11 Spor aktivitelerinde kendimi sözlü olarak daha özgür ifade ederim.	☐	☐	☐	☐	☐
12 Arkadaşlarımın birliğiyle spor yapmaktan hoşlanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
13 Spor yaparken stresten uzaklaşıyorum.	☐	☐	☐	☐	☐

G. Sporla ilgili toplumsal yararlar/sebepleriniz

Bu bölümdeki ifadeler spor yapmanın toplumsal faydalarını ve sebeplerini anlamakla ilgilidir. Sizden istediğimiz, bu ifadelere ne derece katıldığınızı belirtmeniz.

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1- Spor toplumlar arası sosyal bütünleşmede önemli rol oynar.	☐	☐	☐	☐	☐
2- Spor insanlar arası iletişime yardım eder.	☐	☐	☐	☐	☐
3- Spor eğitimi topluma faydalı bireyler yetiştirilmesinde önemli rol oynar.	☐	☐	☐	☐	☐
4- Spor bireysel yeteneklerin keşfedilmesini sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
5 Spor insanların birbirine karşı olumlu duygular oluşturmalarını sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
6 Spor yaşadığımız sosyal çevreye daha çabuk uyumlu olmamızı sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
7 Spor insanların sosyal iletişim kurmasına ve geliştirmesine olanak sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
8 Spor değişik kültürlerdeki insanların birbirlerini tanımalarna olanak sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐

H. Genel düşünceleriniz

Bu bölümdeki ifadeler spor ile ilgili genel fikirlerinizi anlamakla ilgilidir.

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyor Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1- Spor yaparsam , kendimi daha sosyal bir birey olarak hissederim.	☐	☐	☐	☐	☐
2- Spor yaptığım zamanlarda, kendimi daha mutlu hissederim.	☐	☐	☐	☐	☐
3- Spor sadece bedensel görünüşüm için yaparım.	☐	☐	☐	☐	☐
4 Spor yapmaya başladığımda, bedenimdeki değişimi farkederim.	☐	☐	☐	☐	☐
5 Spor yaptığım zamanlarda kendime olan güvenim artar.	☐	☐	☐	☐	☐
6 Ev işlerine ayırdığım zaman, spor yapma imkanlarımı azaltır.	☐	☐	☐	☐	☐
7 Ekonomik özgürlüğü, spora ayrılan zamanı artırır.	☐	☐	☐	☐	☐
8 İçinde olduğum kültürel ortam, spor yapma alışkanlıklarımı etkiler.	☐	☐	☐	☐	☐
9 Dini inanışlarım, spor yapma ortamlarına katılmama engeller.	☐	☐	☐	☐	☐
10 Üyesi olduğum dernekler veya kurumlar spor yapma alışkanlığımın oluşmasına yardım eder.	☐	☐	☐	☐	☐
11 Sadece kadınların spor yaptığı yerlerde kendimi daha rahat hissederim.	☐	☐	☐	☐	☐
12- Spor yapılan ortamda erkeklerin olması beni rahatsız eder.	☐	☐	☐	☐	☐
13- Ailem beni spor yapmaya teşvik eder.	☐	☐	☐	☐	☐

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum, ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
14'Kız kısmı spor yapmaz' cümlesini ailemden duyanım/duydum.	☐	☐	☐	☐	☐
15'Kız kısmı spor yapmaz' cümlesine inanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
16'Kız kısmı erkekler kadar spor yapamaz' cümlesini ailemden duyanım/duydum.	☐	☐	☐	☐	☐
17- 'Kız kısmı erkekler kadar spor yapamaz' cümlesine inanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
18Şu an yaşadığım bölgede kadınlara sağlanan spor imkanları, göç ettiğim yerdeki spor imkanlarından daha fazladır.	☐	☐	☐	☐	☐
19Erkeklerin spora katılımı, kadınların spora katılımından daha doğaldır.	☐	☐	☐	☐	☐

I. Eğitim ve Yaşam

Kişisel ve kimlik bilgilerinizi almadığımızdan dolayı bu soruları cevaplamakta bir sakınca görmeyeceğinizi umuyoruz.

1. Eğitim durumunuz (en son bitirdiğiniz veya ulaştığınız seviye) nedir?

- Okula gitmedim/ gidemedim
- İlkokul
- Ortaokul
- Lise
- Üniversite
- Yüksek Lisans

2. Őu an bir iŐte çalıŐıyor musunuz? Uygun olan tüm seçenekleri işaretleyiniz.

- Tam zamanlı
 Yarı zamanlı
 Gönüllü
 Aile iŐinde cretsiz
 Aile iŐinde ücretli
 ÇalıŐmıyorum
 Diğer: _____

3. Ücretli bir iŐte çalıŐıyorsanız, aylık ortalama geliriniz nedir?

- 800 t'l'den az
 800-1.400 tı arası
 1.500- 2.499 tı arası
 2.500- 3.499 tı arası
 3.500- 5.000 tı arası
 5.000 t'l'den fazla

4. Ücretli bir iŐte çalıŐıyorsanız haftada ortalama kaç saat çalıŐıyorsunuz?
(Cevabınız bir sayı olmalıdır)

_____

5. MesleĐiniz nedir?

_____

6. Őu an yaptığımız iŐ/ iŐler nedir/ nelerdir?

_____

7. Ev işlerine haftada kaç saat ayırđıyorsunuz?

_____

8. EĞer sivil toplum örgütüne üyeliĐiniz varsa, hangi sivil toplum örgütlerine yesiniz?

_____

9. Medeni haliniz nedir?

- Evli Bekar Boşanmış

12. ÇocuĐunuz var mı?

- Evet Hayır

Ek-3: Anket İzni

The screenshot shows the web portal of Beylikdüzü Belediyesi. The page title is "Web Başvuru Takibi" and the user is logged in as "Ayten GÜNEŞ ÇELİK". The page is divided into two main sections: a table of requests and a detailed view of a selected request.

Request Tracking Table:

İŞLEMDE	TAMAMLANDI		
Doküman No	Tarih	Saat	Konu
873551	21.02.2019	11:52:53	813.03-Sportif

Request Details:

Sayın 44815039138-AYTEN GÜNEŞ ÇELİK
873551 numaralı başvurunuz değerlendirilmiştir. İşlem detaylarına aşağıdan ulaşabilirsiniz.

Başvuru Tarihi: 21.02.2019 11:52:53
Başvuru Konusu: 813.03-Sportif Faaliyet
Başvuru Kapsamı: Normal Evrak
Sonuç Tarihi: 25.02.2019 10:09:48
Sonuç Açıklaması: Sayın ÇELİK talebiniz incelenmiş olup söz konusu çalışmamız Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür. Detayları görüşmek üzere iletişime geçmeniz durumunda size yardımcı olmaktan mutluluk duyarız.

Acıklama: Sayın ÇELİK talebiniz incelenmiş olup söz konusu çalışmamız Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür. Detayları görüşmek üzere iletişime geçmeniz durumunda size yardımcı olmaktan mutluluk duyarız.

Anket

Timeline:

İşlem Tarihi	Alınma Tarihi
21.02.2019 - 11:50:03	22.02.2019 - 09:57:17
Servis: İdari Büro (Gençlik ve Spor Hizmetleri)	Kapanma Tarihi: 25.02.2019 - 10:09:48

Ek-4: Ölçek İzni

Ayten GÜNEŞ

31.01 (Per) , 14:30

deniz.dogruso1@gmail.com ✉

🔄 Tümünü yanıtla | ▼

Gönderilmiş Öğeler

Sayın Deniz DOĞRUSÖZ;

Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı,
Spor Yönetim Bilimleri Bilim Dalı, Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisiyim.

Yüksek lisans tezi olarak yapmayı planladığım "İstanbul'a Göç Etmiş Kadınların Sosyalleşmesinde Sporun Rolü -Beylikdüzü Örneği-" konulu tezim için, daha önce Londra'da Türkiyeli Kadın Göçmenlerin Sosyal Entegrasyonunda Sporun Rolü' isimli Yüksek Lisans Tezinizde kullanmış olduğunuz anket formundan yararlanmak istiyorum.

Bu anketten yararlanmak için gerekli izni vermenizi saygıyla arz ederim.

Saygılarımla

Ayten GÜNEŞ

Sporif Eaaliveter Sorumlusu

Etik Kurul İzni Hk.

deniz dogrusöz <deniz.dogruso1@gmail.com>

31.01 (Per) , 14:38

🔄 | ▼

Sayın Ayten Güneş,

Yüksek lisans tezimde kullanmış olduğum anket formunu çalışmanızda kullanmanız uygundur. İyi çalışmalar dilerim.

Saygılarımla

Deniz Doğrusöz

EK- 5: Etik Kurul Onayı

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Etik Kurulu

PROJENİN ADI : İstanbul'a Göç Etmiş Kadınların Sosyalleşmesinde Sporun Rolü –
Beylikdüzü Örneği
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ: Dr. Öğr. Üyesi Serap MUNGAN AY
PROJEDEKİ ARAŞTIRICILAR: Ayten GÜNEŞ ÇELİK
ONAY TARİHİ VE ONAY SAYISI: 18.02.2019-59

Sayın Dr. Öğr. Üyesi Serap MUNGAN AY

59 protokol nolu “İstanbul’a Göç Etmiş Kadınların Sosyalleşmesinde Sporun Rolü –
Beylikdüzü Örneği” isimli projeniz Enstitümüz Etik Kurulu tarafından incelenmiş ve etik
yönden uygunluğuna karar verilmiştir.

F. Arıcıoğlu.

Prof. Dr. Feyza ARICIOĞLU
Komisyon Başkanı

İlksan DEMİRBÜKEN
Doç.Dr. İlksan DEMİRBÜKEN

Prof. Dr. Dilşad SAVE

Hülya AŞCI
Prof.Dr. Hülya AŞCI

Tuğba TUNALI AKBAŞ
Prof.Dr.Tuğba TUNALI AKBAŞ

Nefise BAĞÇECİK
Prof.Dr. Nefise BAĞÇECİK

Hakkı ARIKAN
Prof.Dr. Hakkı ARIKAN

M. Ümit UĞURLU
Doç.Dr. M. Ümit UĞURLU

Betül OKUYAN
Doç.Dr. Betül OKUYAN

Av. Funda IŞIK

Av. Öncel Onur AKBAŞ

Marmara Üniversitesi Göztepe
Kampusu Sağlık Bilimleri
Enstitüsü 34688 Kadıköy /
İSTANBUL

0 (216) 414 44 23/12 (Faks)
0 (216) 414 44 23

saglik.ogrenci@marmara.edu.tr
<http://saglik.marmara.edu.tr>

Ayrıntılı bilgi için:
Süleyman
TÜRKMENOĞLU

ÖZGEÇMİŞ

Adı	AYTEN	Soyadı	GÜNEŞ ÇELİK
Doğum Yeri	ÇAYIRLI	Doğum Tarihi	20.01.1982
Uyruğu	TÜRKİYE CUMHURİYETİ	Tel	0535 610 61 50
E-mail	aytengunes@arel.edu.tr gunesayten@hotmail.com		

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Mezuniyet Yılı
Doktora/Uzmanlık		
Yüksek Lisans		
Lisans	Atatürk Üniversitesi	2005
Lise	İzzet Ünver Lisesi	1999

İş Deneyimi

Görevi	Kurum	Süre (Yıl - Yıl)
Sportif Faaliyetler Sorumlusu	İstanbul Arel Üniversitesi	2011- Halen
Fitness Danışmanı	Corner Health& Fitness	2007-2008
Salon Sorumlusu ve Antrenörlük	İBB- Spor A.ş.	2007-2010

Yabancı Dilleri	Okuduğunu Anlama*	Konuşma*	Yazma*
İngilizce	Orta	Orta	İyi

Yabancı Dil Sınav Notu #								
YDS	ÜDS	IELTS	TOEFL IBT	TOEFL PBT	TOEFL CBT	FCE	CAE	CPE

	Sayısal	Eşit Ağırlık	Sözel
ALES Puanı	64,532	66,513	77,653
(Diğer) Puanı			

Bilgisayar Bilgisi

Program	Kullanma becerisi
Word, Excel, Power Point, Ebys	İyi

*Çok iyi, iyi, orta, zayıf olarak değerlendiriniz.

EK : Diğer Bilimsel faaliyetler (yayın, kongre bildirisi vs.)